

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

RELATIONSHIP BETWEEN MANAGEMENT BASED ON
GOOD GOVERNANCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND
SCHOOL EFFECTIVENESS UNDER SA KAEO PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

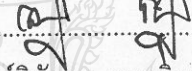
ญาตาวี บุญตา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
Relationship between Management Based on Good Governance of School Administrators and School Effectiveness under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2

ชื่อ - นามสกุล นางสาวญาตาวิ บุญตา
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.
ปีการศึกษา 2565

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(อาจารย์ลินฐฎา กุญชรินทร์, Ph.D.)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์, ค.ด.)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

 คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)
วันที่...17...เดือน...สิงหาคม...พ.ศ. 2565...

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวญาตาวิ บุญตา
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 291 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้การวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา หลักธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

Thesis Title	Relationship between Management Based on Good Governance of School Administrators and School Effectiveness under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2
Name – Surname	Miss Yatavee Boonta
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Assistant Professor Chaianan Mankong, Ed.D.
Academic Year	2022

ABSTRACT

This research aimed to: 1) examine the management based on good governance of school administrators under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2, 2) investigate the effectiveness of schools under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2, and 3) study the relationship between management based on good governance of school administrators and school effectiveness under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2.

The sample group in this study consisted of 291 teachers under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2 of academic year 2022. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's Table and cluster sampling method. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The research results showed that: 1) the management based on good governance of school administrators under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2 showed a high level both in overview and in each aspect, 2) the effectiveness of schools under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2 showed a high level both in overview and in each aspect, and 3) the relationship between management based on good governance of school administrators and school effectiveness under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2 was positively correlated at a high level, with a statistical significance at a the level of .01 both in overview and in each aspect.

Keywords: school administration, good governance, school effectiveness

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรมบัติ ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจนงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ลินัฐภา กุญชรินทร์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณามาเป็นคณะกรรมการสอบร่วมพิจารณา ตลอดจนให้คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ มอนโรสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม ดร.ระติกรณ์ นิยมะจันทร์ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นิยมภา และ นายไพรัตน์ เฟ่งพินิจ ที่กรุณาสละเวลาให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยนำข้อมูลไปใช้ดำเนินการวิจัยจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

คุณค่าอันพึงมีจากวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเพื่อบูชาแต่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยเสริมสร้างสิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นแก่ผู้วิจัย จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จและภูมิใจในวันนี้

ญาติาวี บุญตา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	11
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	11
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	13
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	13
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	14
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	14
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	15
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	16
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	18
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล.....	22
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	36
2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.....	45
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	58
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 การวิเคราะห์การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.....	64
4.4 การวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.....	68
4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.....	72
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และขอเสนอแนะ.....	74
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	74
5.2 การอภิปรายผล.....	77
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจเครื่องมือในการวิจัย.....	89
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย.....	90
หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าทดลองใช้เครื่องมือวิจัย.....	95
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	98
ภาคผนวก ค ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC).....	108
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
ภาคผนวก จ รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บข้อมูล.....	123
ประวัติผู้เขียน.....	125

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.....	56
ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของตัวอย่างแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน.....	63
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.....	64
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักนิติธรรม.....	65
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักคุณธรรม.....	65
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความโปร่งใส.....	66
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม.....	67
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความรับผิดชอบ.....	67
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความคุ้มค่า.....	68
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.....	69
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการผลิต นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก.....	70
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการพัฒนา ปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม.....	71
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการ แก้ปัญหาในโรงเรียน.....	71
ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.....	72

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 14
--------------------------------------	------------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยมีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพของประชากร และจำเป็นต้องเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่นได้ เพราะด้วยระบบเศรษฐกิจโลกได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นระบบเศรษฐกิจบนฐานความรู้ ราคาสินค้าและบริการต้องลดลงแต่คุณภาพต้องดีขึ้น รวมทั้งบริษัทต่างๆ มีการร่วมมือกันเป็นบริษัทข้ามชาติเพิ่มมากขึ้น ประชาสังคมมีความเข้มแข็งเป็นยุคของอุปกรณ์และเครื่องมือดิจิทัล ทำให้ภาครัฐและภาคเอกชนต้องร่วมมือกันตัดสินใจ และมีการวางแผนร่วมกันเพื่อพัฒนาศักยภาพของประชากรภายในประเทศ ดังนั้น การบริหารบ้านเมืองในยุคใหม่จึงเน้นให้ภาครัฐปรับเปลี่ยนบทบาท ซึ่งรวมถึงการบริการจัดการศึกษาจากการดำเนินการเอง มาเป็นฝ่ายสนับสนุนส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในขณะที่ตัวรัฐบาลก็เร่งดำเนินการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดหลักการศึกษาสร้างชาติ สร้างคน และสร้างงาน เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเที่ยงธรรมในการบริหารจัดการทุกประเภท และทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา และสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2548 อ้างถึงใน ทิพวรรณ สำเภาแก้ว, 2560, น.2)

ประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดที่ทุกสถานศึกษาต้องตระหนักถึง และให้ความสำคัญเพื่อให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ หรือจัดการศึกษาได้บรรลุเป้าหมายหรือไม่อย่างไร ซึ่งพิจารณาได้จากประสิทธิผลของสถานศึกษานั้นว่ามีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างไร อาทิ สภาพแวดล้อมเป็นระเบียบ และปลอดภัย พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีบรรยากาศของความคาดหวังที่สูง ทุ่มเทเวลาในการทำงานมีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง (Fred and Allen, 2008, p.345 อ้างถึงใน ณิชิตา โกรทินธาคม, 2560, น.4) ซึ่งการบริหารสถานศึกษานั้นเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ ถ้าการบริหารไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะการดำเนินงานต่างๆ ไม่ใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพัง แต่ยังมีผู้ร่วมงานที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ในสถานศึกษา คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมตรงตามมาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในฐานะ

ผู้นำหลัก ซึ่งมีหน้าที่สำคัญคือ เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการบริหารงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ทำงานร่วมกัน จนสามารถทำให้นักเรียนใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553, น.14)

และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ของการพัฒนาการศึกษา ในระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษา ควบคู่กับการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จะส่งผลให้หน่วยงานและสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาที่แสดงความรับผิดชอบต่อคุณภาพมาตรฐานให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคม อาทิ บุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม ภาคเอกชน สถานประกอบการ มูลนิธิวัด สถาบันและองค์กรต่างๆ ในสังคมที่มีศักยภาพ และความพร้อมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ กติกาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีนโยบายและมาตรการจูงใจทั้งที่เป็นตัวเงินและสิทธิประโยชน์อื่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.131) เช่นเดียวกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่มีเป้าหมายในการให้สถานศึกษาของรัฐมีความเป็นอิสระ และมีธรรมาภิบาลในการบริหารและจัดการศึกษา ครอบคลุมด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านการบริหารงานทั่วไป และมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา

การบริหารงานในสถานศึกษาสามารถที่จะนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานให้มีศักยภาพ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีจุดหมายที่สำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดระบบงานบริหารของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น.35) ดังที่ อุซารัตน์ ดาวลอย (2561) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 สาระบุพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล กับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง และ กรมพลเรือน พึงด้วง (2560) ได้ทำการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันในระดับมาก จากข้างต้นแสดงให้เห็นว่าหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 นั้นได้ดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561-2564) รวมทั้งนโยบายและแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาระบบบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในทุกมิติ

ดังนั้น จากความเป็นมาและความสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้มากน้อยเพียงใด และส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสามารถนำไปประกอบการวางแผนในการบริหารจัดการ การพัฒนาตนเอง แก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

1.2.2 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 อยู่ในระดับมาก

1.3.2 ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง

1.3.3 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จากสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 1,193 คน

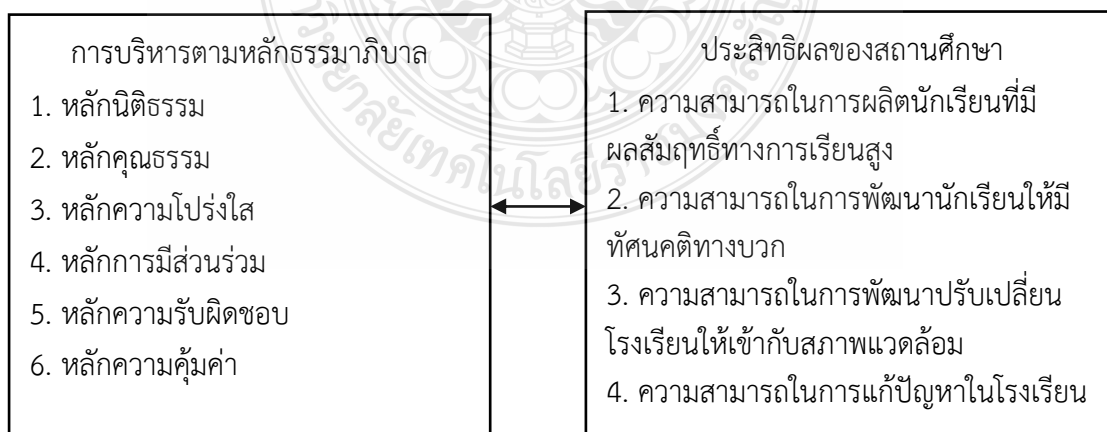
1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จากสถานศึกษา จำนวน 291 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan Table) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling)

1.4.3 เนื้อหาการวิจัย เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มีขอบเขตด้านเนื้อหา คือ

1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสถานศึกษา ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (2542) ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ใช้ตามหลักแนวคิดทฤษฎีของ Mott (1972) ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน และความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยใช้กฎเกณฑ์ กติกาที่เหมาะสม บนหลักการของหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน สังคมหรือองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ในงานวิจัยนี้สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1) หลักนิติธรรม หมายถึง การกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน บริหารงานในสถานศึกษาโดยการกระจายอำนาจไปยังฝ่ายต่างๆ ด้วยความเป็นธรรม เคารพสิทธิและเสรีภาพ เป็นที่ยอมรับของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2) หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามของผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงานด้วยความเป็นธรรม มีความซื่อสัตย์ อดทนอดกลั้น มีอารมณ์ที่หนักแน่นมั่นคง วางตนเป็นกลางในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ อดทน มีระเบียบวินัย เสียสละ และมีน้ำใจในการปฏิบัติหน้าที่

3) หลักความโปร่งใส หมายถึง การที่ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน มีการเปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้ มีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

4) หลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการตัดสินใจแก้ปัญหา สนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีม และเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงาน

5) หลักความรับผิดชอบต่อ หมายถึง ผู้บริหารมีความตระหนักในหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษา เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และยอมรับในผลของการปฏิบัติงาน

6) หลักความคุ้มค่า หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม โดยมีการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

1.6.2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในการดำเนินการ โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนจนทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลในภาพรวมทั้งระบบ ในงานวิจัยนี้สามารถแบ่งความสามารถของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ ดังนี้

1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างเป็นระบบ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกด้านของนักเรียน รวมทั้งพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถ

สอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาอื่นได้ มีคะแนนสอบระดับชาติสูงขึ้น ได้รับรางวัลทางวิชาการ และนักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษาและมีอาชีพการทำงานที่ดี

2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติเชิงบวก หมายถึง ความสามารถของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีระเบียบวินัยที่ดี มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา และมีทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมได้

3) ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ร่วมกันพัฒนา ปรับเปลี่ยนการดำเนินการ และการจัดการเรียนการสอน การกำหนดนโยบายที่สอดคล้องและทันสมัย เพื่อให้สถานศึกษามีความก้าวหน้าเท่าทัน และปรับตัวได้อย่างเหมาะสม รับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป

4) ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ทั้งด้านการบริหาร การเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยดี

1.6.3 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทนผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

1.6.4 ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

1.6.5 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียน หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.7.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลจากผลการวิจัยในการพัฒนาปรับปรุงตนเอง ให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ

1.7.2 สถานศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้กำหนดนโยบาย การวางแผน และการกำหนดแนวทางในการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.7.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนกำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดตามหัวข้อดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 2.1.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1.3 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1.4 ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
 - 2.2.1 ความหมายของหลักธรรมาภิบาล
 - 2.2.2 ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล
 - 2.2.3 องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล
 - 2.2.4 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 2.3.1 ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 2.3.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
- 2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
 - 2.4.1 วิสัยทัศน์
 - 2.4.2 พันธกิจ
 - 2.4.3 เป้าหมาย
 - 2.4.4 กลยุทธ์
 - 2.4.5 จุดเน้นสำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหาร

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ ดังนี้

Campbell and others (1968) ได้ให้ความหมาย การบริหาร หมายถึง ขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินงานที่ผู้บริหารต้องทำหน้าที่ดำเนินการให้ผู้ปฏิบัติได้ดำเนินงานจนเสร็จสิ้น และได้ผลงานตามที่ต้องการ

Herbert (1976, p.12) ได้ให้ความหมาย การบริหาร หมายถึง กิจกรรมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Terry (1996) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารว่า กระบวนการวางแผนการจัดการ การจูงใจ และการควบคุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยใช้ทรัพยากรมนุษย์และอื่นๆ ที่มีอยู่

Drucker (1998) ได้ให้ความหมาย การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การทำงานให้ลุล่วงโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำภายในสภาพองค์กร ทรัพยากรบุคคล เป็นทรัพยากรหลักขององค์กรที่เข้ามาาร่วมกันทำงานในองค์กร ซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้าน วัสดุอื่นๆ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ เงินทุน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารสนเทศต่างๆ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการออกจำหน่ายและตอบสนองความพอใจให้กับสังคม

ศิริ ถีอาสนา (2557, น.8) ได้ให้ความหมาย การบริหาร หมายถึง กิจกรรมของกลุ่ม ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันจัดการทรัพยากรที่เหมาะสม เพื่อได้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์จัดการกระบวนการบริหารหรือหน้าที่การบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคณะทำงาน การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ

ไพฑูรย์ สุขผลานันท์ (2558, น.10) สรุปไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกัน โดยมีการวางแผน การจัดการการนำ การควบคุม ด้วยการปฏิบัติกิจกรรมของบุคคลภายในองค์กร ที่มีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ความหมายการบริหาร

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการวางแผนการจัดการ ด้วยการดำเนินการของบุคคลในองค์กร เพื่อให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.1.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

Jesse (1999, p.138) ได้ให้ความหมาย การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานที่เป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำเพื่อการอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับงานสอนนักเรียนเข้ามารับการศึกษาในสถาบันการศึกษา

Hoy and Miskel (2008, p.437) ได้ให้ความหมาย การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจ องค์กร แรงจูงใจ ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น

Schneider and Burton (2009, p.24) ได้สรุปไว้ว่า การบริหารทางการศึกษาเป็นหัวใจขององค์ความรู้หลายภาคส่วน ทั้งในเชิงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มีสัมพันธภาพกับการบริหาร

จัดการวางแผน การจัดทำโครงการ การจัดวางระเบียบ ปฏิบัติการเงิน การบุคลากร การจัดหาอุปกรณ์ การบริหารเวลา การสื่อสารในทุกระดับ ฯลฯ และมีความเกี่ยวข้องกันในเชิงระบบมากกว่าตัวบุคคล

ประวีณา แสงกระจาย (2558, น.12) สรุปไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา โดยมีการบริหารงาน 4 ด้านในสถานศึกษา คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อให้งานทุกด้านของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษามากที่สุด

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, น.11) สรุปไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สถานศึกษามุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนด โดยมีการบริหารงาน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

2.1.3 ความสำคัญของของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554) (อ้างถึงใน ขวัญพิชชา มีแก้ว, 2562, น.12) สรุปไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

จันทราณี สงวนนาม (2547) อ้างถึงใน (ทิพวรรณ สำเภาแก้ว, 2560, น.55) สรุปไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์การที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายและเพื่อความอยู่รอดขององค์การ และได้กล่าวว่า การบริหารเป็นวิชาชีพเพราะเป็นการทำงานที่ต้องอาศัยวิชาความรู้ ความชำนาญ ผู้ที่จะเป็นนักบริหารโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับศาสตร์ทางการบริหาร จึงจะเป็นผู้นำทางการบริหารและสามารถนำองค์การไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้องค์การเจริญก้าวหน้าไปด้วยดี

Jesse (1992, p.140) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารไม่ว่าจะใช้ในสถานศึกษาขนาดเล็กหรือใหญ่ ผู้บริหารล้วนตระหนักถึงหลักในการบริหาร โดยมุ่งบริหารจัดการให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิผลต่อการเรียนการสอนของสถานศึกษาอย่างสูงสุด มีการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการบริหารที่มีและร่วมทำงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการต่างๆ เช่น คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็นการร่วมพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างสูงสุด โดยไม่ได้มีข้อจำกัดจากขนาดของสถานศึกษามาเป็นเหตุผลในการบริหารสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ผู้บริหารทุกคนต้องตระหนักในหน้าที่นี้

เพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการชี้นำ การที่สถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จเป็นองค์การในระดับ
แนวหน้าได้นั้นต้องมีการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560, น.56) สรุปไว้ว่า การบริหารโรงเรียนเป็นกระบวนการ
ดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และองค์คณะ
ฝ่ายบุคคลต่างๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐาน
และคุณภาพให้แก่เยาวชนในอันที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและมี
ประสิทธิผล เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่นักวิชาการกล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหาร
สถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกระบวนการดำเนินงานสถานศึกษา โดยมีผู้บริหาร ครู
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งการ
บริหารสถานศึกษานั้นผู้บริหารต้องตระหนักในหน้าที่นี้ โดยผู้บริหารจะต้องมีทักษะความรู้ทางการ
บริหาร เพื่อเป็นผู้ดำเนินการบริหารสถานศึกษาให้มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีคุณภาพและเกิดประสิทธิผล

2.1.4 ขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น.33-73) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานใน
สถานศึกษามี 4 ด้าน ดังนี้

1) การบริหารวิชาการ

แนวคิดของการบริหารวิชาการ คือ งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจาย
อำนาจในการบริหารจัดการให้โรงเรียนมากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้โรงเรียนดำเนินการโดยอิสระ
คล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของ
ทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนา
หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนา
คุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

- (1.1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (1.2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (1.3) การวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- (1.4) การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (1.5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- (1.6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
- (1.7) การนิเทศการศึกษา
- (1.8) การแนะแนวการศึกษา
- (1.9) การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- (1.10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- (1.11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

(1.12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2) การบริหารงบประมาณ

แนวคิดของการบริหารงบประมาณของโรงเรียน มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน ประกอบด้วย

(2.1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ

(2.2) การจัดสรรงบประมาณ

(2.3) การตรวจสอบ การติดตาม ประเมิน และการรายงานผลการใช้เงิน

(2.4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

(2.5) การบริหารการเงิน

(2.6) การบริหารบัญชี

(2.7) การบริหารวัสดุและทรัพย์สิน

3) การบริหารงานบุคคล

แนวคิดของการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของโรงเรียน เพื่อดำเนินการด้านบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย

(3.1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

(3.2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง

(3.3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

(3.4) วินัยและการรักษาวินัย

(3.5) การออกจากราชการ

4) การบริหารทั่วไป

แนวคิดของการบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์การ ให้บริการการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุน การอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาโรงเรียนให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย

- (4.1) การดำเนินงานธุรการ
- (4.2) งานเลขานุการและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (4.3) งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- (4.4) การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- (4.5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์การ
- (4.6) งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (4.7) การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป
- (4.8) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- (4.9) การจัดทำสำมะโนนักเรียน
- (4.10) การรับนักเรียน
- (4.11) การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
- (4.12) การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน
- (4.13) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- (4.14) การส่งเสริมและสนับสนุนและประสานงานการศึกษาจากบุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- (4.15) การจัดระบบควบคุมในหน่วยงาน
- (4.16) การบริการสาธารณะ
- (4.17) งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

2.2.1 ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

มีนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้ ดังนี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, น.597) ได้ให้ความหมาย ธรรมาภิบาล มาจากคำว่า ธรรม ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า คุณความดี ความยุติธรรม ความถูกต้อง และ อภิบาล หมายความว่า บำรุงรักษา ปกครอง ดังนั้น ธรรมาภิบาล ตามศัพท์บัญญัติราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง วิธีการปกครองที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2552) กล่าวว่า ธรรมรัฐหรือธรรมาภิบาล เป็นหลักการบริหารหรือการปกครองที่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน มีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ธรรมาภิบาลพัฒนาขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจที่เกิดจากการพัฒนาประเทศอย่างไม่ยั่งยืน อันมีสาเหตุสำคัญมาจากความตกต่ำทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ในทุกวิชาชีพ และความบกพร่องอ่อนแอและหย่อนประสิทธิภาพของกลไกการบริหารจัดการทุกระดับ ทั้งในระดับประเทศและระดับองค์กรทั้งในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือแม้แต่ในภาคสังคม

ทวิวัฒน์ อินทรประเสริฐ (2559, น.33) สรุปได้ว่า ธรรมนูญฉบับใหม่ หมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคม องค์การหรือธุรกิจ ด้วยความรับผิดชอบ คำนึงถึง ชื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความชอบธรรม ยุติธรรมและมีคุณภาพมาตรฐานพัฒนาได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

จุฑามาส นาคปฐม (2559, น.38) สรุปได้ว่า ธรรมนูญฉบับใหม่ มีความหมายหลากหลาย ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะการปกครอง วัฒนธรรม และวัตถุประสงค์ของประเทศและองค์กรที่จะนำแนวคิดนี้ไปใช้ แต่ก็สรุปได้ว่า ธรรมนูญฉบับใหม่ หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีมีความถูกต้องเป็นธรรม โปร่งใส สุจริต มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนได้ในอนาคต

ประวีณา แสงกระจาย (2558, น.21) สรุปได้ว่า หลักธรรมนูญฉบับใหม่ หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศ หรือหน่วยงานราชการ ซึ่งประกอบด้วย ให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างองค์กร ซึ่งจะมีหลักที่ยึดให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติทำงานในองค์กรมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความโปร่งใส ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศชาติเป็นไปอย่างมั่นคง

วณัฐสนันท์ กมลบุรณ์ (2561, น.33) สรุปได้ว่า หลักธรรมนูญฉบับใหม่ เป็นทั้งหลักการขั้นพื้นฐานและยุทธศาสตร์ที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นและนำมาใช้เพื่อ ลด บรรเทาและแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อช่วยสร้างคุณค่าและจิตสำนึกทางปัญญา วัฒนธรรม จริยธรรมทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง ให้มีความเป็นธรรมในสังคม มีความโปร่งใสได้รับการยอมรับและเชื่อถือมีประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐานสูง มีการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นภูมิคุ้มกันใหม่มีความเข้มแข็งมีเสถียรภาพ มีความมั่นคงปลอดภัยทุกภาคส่วน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

พรรณิภา ไชยศรี (2563, น.325) สรุปว่า ธรรมนูญฉบับใหม่ หมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนที่ดี ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ใช้หลักประชาธิปไตย และเคารพในสิทธิมนุษยชน มุ่งใช้กฎระเบียบด้วยความเป็นธรรม โปร่งใสในการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบได้ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ส่งผลให้สังคมดำรงอยู่อย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศให้เป็นไป อย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ สรุปได้ว่า ธรรมนูญฉบับใหม่ หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยใช้กฎเกณฑ์ กติกาที่เหมาะสมบนหลักการของหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน สังคมหรือองค์กร อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2.2.2 ความสำคัญของหลักธรรมนูญฉบับใหม่

มีนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ ได้กล่าวถึงความสำคัญของธรรมนูญฉบับใหม่ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559, น.49) ได้กล่าวถึงความสำคัญของธรรมนูญฉบับใหม่ว่า หลักธรรมนูญฉบับใหม่มีบทบาทในการสนับสนุนให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นไปอย่างแข็งแกร่ง เนื่องจากระบบโครงสร้างต่างๆ ภายในประเทศจะสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น สร้างภูมิคุ้มกันที่ดีของประเทศตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและ

การบริหารการพัฒนาประเทศให้อยู่บนหลักธรรมาภิบาลและประชาธิปไตย เพื่อนำมาซึ่งความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันของสังคมไทย และความยั่งยืนของการพัฒนา

สถาบันพระปกเกล้า (2558, น.246) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องกระตุ้นให้กระบวนการประชาธิปไตยมีความสมบูรณ์และเกิดความยั่งยืน เพราะเป็นสิ่งที่เกิดจากการเป็นประชาธิปไตย คือ การจัดสรรอำนาจที่เป็นธรรม ทำให้ทุกคนปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ไม่มีการทุจริต มีความซื่อสัตย์ สุจริต เกิดกระบวนการประชาสังคมที่ทำให้ประชาชนรวมตัวกันทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ผลที่เกิดขึ้นคือ สังคมมีคุณภาพ

ปราโมทย์ แสณกล้า (2562, น.20) สรุปไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญ มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์มากในการบริหารจัดการในทุกองค์กรให้ประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวัง ที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของประชาชนที่เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบได้ เป็นวิธีการป้องกันไว้ก่อนด้วย นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยให้การบริหารเป็นที่ยอมรับของประชาชน และเป็นการลดทุจริต ความขัดแย้ง และลดหรือแก้ปัญหาที่เรื้อรังขององค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

กมลพรรณ พิงด้วง (2560, น.46) สรุปไว้ว่า ธรรมาภิบาลเป็นแนวปฏิบัติในการจัดระเบียบสังคมที่มีความสำคัญครอบคลุมทุกภาคส่วน เป็นกฎเกณฑ์การปกครองที่มีความเป็นธรรมทำให้เกิดการฉ้อโกง ไม่มีการทุจริต ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข เกิดความสันติสุขในสังคม เพราะบุคคลในภาครัฐตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อประชาชนและองค์กรมากขึ้น นอกจากนี้หลักธรรมาภิบาลยังช่วยกระตุ้นให้กระบวนการประชาธิปไตยเกิดความสมบูรณ์ ระบบการบริหารงานของรัฐมีความยุติธรรม น่าเชื่อถือ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารของภาครัฐได้มากขึ้น และทุกคนปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทำให้เกิดการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า สร้างสังคมให้เข้มแข็งในทุกด้าน เป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของประเทศ ลดปัญหาความรุนแรงในสังคมช่วยให้ประเทศพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นวิธีการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ทั้งยังช่วยสร้างคุณธรรมและจิตสำนึกทางปัญญา ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

จากความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลที่นักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ กล่าวมา สรุปได้ว่า ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล คือ เป็นแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการในทุกองค์กร ทุกภาคส่วนตามวิถีทางของประชาธิปไตย ก่อให้เกิดความเป็นธรรม ป้องกันและลดการทุจริต ความขัดแย้งภายในองค์กร ส่งผลให้องค์กรขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามที่หวังไว้

2.2.3 องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

มีนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ ได้ให้แนวคิดองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลไว้ดังนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (2542) ระบุว่า ธรรมาภิบาลมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1) หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัย และเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

2) หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริตใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต จนเป็นนิสัยประจำชาติ

3) หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4) หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ

5) หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบ ต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6) หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

สถาบันพระปกเกล้า (2556, น.18-20) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ดังนี้

1) หลักนิติธรรม หมายถึง การตรวจตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย การกำหนดกฎ กติกา และการปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

2) หลักคุณธรรม หมายถึง ความยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริตใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3) หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส

4) หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจแก้ปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวน การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ

5) หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกรับผิดชอบ ต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตน

6) หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยตรงคือให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

การประปานครหลวง (2562, น.16-17) กล่าวว่า หลักธรรมาภิบาลหรือหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของการประปานครหลวง ประกอบด้วยหลัก 6 ประการ ซึ่งเป็นฐานความคิดหลักในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน สร้างความมั่นคงให้กับองค์กรและดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นธรรม โดยสอดคล้องตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ดังนี้

1) หลักนิติธรรม (The Rule of Law) หมายถึง การมีกฎ ระเบียบที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย มีการบังคับใช้อย่างเสมอภาค และไม่มีทางเลือกปฏิบัติแบบสองมาตรฐาน (Double Standard) มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎ ระเบียบ และกรอบเวลาการปฏิบัติ ไม่ให้มีการใช้ไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ มีการอบการปฏิบัติที่เคารพสิทธิและเสรีภาพ และมีการปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์

2) หลักคุณธรรม (Virtue) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อร่วมสร้างสรรค์ให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งความซื่อสัตย์ จริ่งใจ อดทน มีระเบียบวินัย และประกอบอาชีพด้วยความสุจริต โดยไม่กระทำหรือไม่สนับสนุนการคอร์รัปชัน พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการคอร์รัปชันในองค์กร

3) หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การมีความโปร่งใสเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สามารถตรวจสอบได้ในทุกๆ ด้าน อาทิ การมีระบบงานที่ชัดเจน เปิดเผยได้ มีกระบวนการให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้ และมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างตรงไปตรงมา ถูกต้อง โปร่งใส สอดคล้องกับเวลาและสถานการณ์

4) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การกระจายโอกาสให้พนักงานได้มีส่วนร่วมทางการจัดการและการบริหารที่เกี่ยวกับการให้ข้อเสนอแนะ และการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรขององค์กร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงาน พนักงาน และเจ้าของ โดยการให้ข้อมูล การรับฟังและแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ตลอดจนการควบคุมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5) หลักความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ (Accountability) หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบ การใส่ใจ การกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา การเปิดโอกาส และพร้อมที่จะให้ตรวจสอบ ประเมินผลที่สะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และจากการดำเนินงาน

6) หลักความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency & Effectiveness) หมายถึง การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม สร้างสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันได้และดูแลรักษาสังคมสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ยั่งยืน โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน และมีองค์กรหรือบุคคลที่เป็นอิสระและเป็นที่ยอมรับของสังคมทำหน้าที่เป็นผู้ประเมิน

สามารถ อัยกร (2561, น.278-279) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย

1) หลักนิติธรรม หมายถึง หลักการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยเน้นยึดตามหลักกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นหลักร่วมกัน มีการดำเนินการตามกฎหมายเกณฑ์ที่กำหนดด้วยความเป็นธรรม ไม่มีการเลือกปฏิบัติโดยอิงอำนาจไว้ที่ตัวบุคคล

2) หลักคุณธรรม หมายถึง หลักการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรม ความถูกต้องดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถเป็นองค์กรที่เป็นแบบอย่างแก่สังคมรอบข้างได้

3) หลักความโปร่งใส หมายถึง หลักการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สามารถเผยแพร่ให้บุคคลภายนอกทราบได้ มีกระบวนการปฏิบัติงานที่เปิดเผย นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ตรงไปตรงมาให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย และมีกระบวนการให้ประชาชนภายนอกตรวจสอบได้

4) หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง หลักการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยที่ให้บุคลากรทุกระดับมีบทบาทในการร่วมตัดสินใจเรื่องสำคัญต่างๆ บุคลากรทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยสะดวก และมีช่องทางในการเสนอความคิดเห็นที่สร้างสรรค์ต่อมหาวิทยาลัย

5) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง หลักการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยที่ตระหนักรู้ถึงความรับผิดชอบต่อสังคม การปฏิบัติภารกิจใดๆ ต้องกระทำโดยการมีการคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับมหาวิทยาลัย และมีความกล้ายอมรับในผลการปฏิบัติภารกิจ

6) หลักความคุ้มค่า หมายถึง หลักการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยที่เน้นการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีนโยบายให้บุคลากรในองค์กรใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ้มค่า และพยายามพัฒนาศักยภาพของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ

7) หลักความยืดหยุ่น หมายถึง หลักการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยที่มีความยืดหยุ่นจากการถูกกำกับควบคุมจากองค์การภายนอกตามความเหมาะสม และการปฏิบัติงานของบุคลากรมีความยืดหยุ่น มีโอกาสปฏิบัติภารกิจที่สร้างสรรค์ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ไม่ถูกกำกับควบคุมจากฝ่ายบริหารมากเกินไป

กระทรวงมหาดไทย (2560) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบในการเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของกระทรวงมหาดไทย มี 11 องค์ประกอบ คือ การมีส่วนร่วม ความยั่งยืน สิ่งที่ชอบธรรม ความโปร่งใส ความเป็นธรรมและความเสมอภาคความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ ความเสมอภาคทางเพศ ความอดทนอดกลั้น หลักนิติธรรม ความรับผิดชอบต่อและการเป็นผู้กำกับดูแล จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของธรรมาภิบาลที่เสนอโดยกระทรวงมหาดไทยเน้นไปทางด้านการบริหารการปกครอง การพัฒนาและการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นสายงานที่กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบโดยตรง

1) การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการมีส่วนร่วมของทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มและพลังการทำงานที่สอดประสานกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการให้บริการประชาชน

2) ความยั่งยืน (Sustainability) มีการบริหารงานที่อยู่บนหลักการของความสมดุลทั้งในเมืองและชนบท ระบบนิเวศ และทรัพยากรธรรมชาติ

3) ประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ชอบธรรม (Legitimacy) และให้การยอมรับ (Acceptance) การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน พร้อมทั้งจะยอมสูญเสียประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

4) มีความโปร่งใส (Transparency) ข้อมูลต่างๆ ต้องตรงกับข้อเท็จจริงของการดำเนินการและสามารถตรวจสอบได้ มีการดำเนินการที่เปิดเผย ชัดเจนและเป็นไปตามที่กำหนดไว้

5) ส่งเสริมความเป็นธรรม (Equity) และความเสมอภาค (Equality) มีการกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติและมีระบบการรับเรื่องราวร้องทุกข์ชัดเจน

6) มีความสามารถที่จะพัฒนาทรัพยากรและวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เจ้าหน้าที่ของทุกหน่วยงานจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะเพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้กับการทำงานได้ และมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้ทุกหน่วยงานยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

7) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ (Promoting Gender Balance) เปิดโอกาสให้สตรีทั้งในเมืองและชนบทเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคมในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น

8) การอดทนอดกลั้น (Tolerance) และการยอมรับ (Acceptance) ต่อทัศนคติที่หลากหลาย (Diverse Perspectives) รวมทั้งต้องยุติข้อขัดแย้งด้วยเหตุผล หากจุดร่วมที่ทุกฝ่ายยอมรับร่วมกันได้

9) การดำเนินการตามหลักนิติธรรม (Operating by Rule of Law) พัฒนา ปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมกฎหมายให้มีความทันสมัยและเป็นธรรม

10) ความรับผิดชอบ (Accountability) เจ้าหน้าที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานจะเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินความสำเร็จของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่

11) การเป็นผู้กำกับดูแล (Regulator) แทนการควบคุม โอนงานบางออกไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนที่สุด หรือบางอย่างก็ต้องแปรรูปให้เอกชนดำเนินการแทน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หลักธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นผลจากการประชุมประจำปี ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า การมีส่วนร่วมและหลักคุณธรรม จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของสำนักงาน ก.พ. เน้นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล และการให้บริการของรัฐ

(11.1) หลักนิติธรรม กฎหมาย และกฎเกณฑ์ต่างๆ มีความเป็นธรรมสามารถปกป้องคนดีและลงโทษคนไม่ดีได้ มีการปฏิรูปกฎหมายอย่างสม่ำเสมอให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใสและตรวจสอบได้ และได้รับการยอมรับจากประชาชน ประชาชนตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ของตนเอง เข้าใจกฎเกณฑ์ต่างๆ และมีส่วนร่วมในกรณีต่างๆ

(11.2) หลักความโปร่งใสในการสำรวจความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ จำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน หรือสอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เหนือในการ

ใช้ดุลพินิจของส่วนราชการมีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับ ส่วนราชการมีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม และเปิดเผยต่อสาธารณะ

(11.3) หลักความรับผิดชอบ การได้รับการยอมรับและความพอใจจาก ผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้อง การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของงานที่ปฏิบัติ คุณภาพของงาน ทั้งด้านปริมาณ ความถูกต้อง ครบถ้วนรวมทั้งจำนวนความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และ จำนวนการร้องเรียนหรือการกล่าวหาที่ได้รับ

(11.4) หลักความคุ้มค่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ความมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

(11.5) หลักการมีส่วนร่วม ความสัมฤทธิ์ผลของโครงการต่างๆ รวมถึงการประหยัด งบประมาณ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้รับผลกระทบ จำนวนผู้เข้าร่วมแสดงความ คิดเห็นหรือจำนวนข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการเรื่องต่างๆ รวมถึงคุณภาพ ของการเข้ามามีส่วนร่วม

(11.6) หลักคุณธรรม การร้องเรียนหรือร้องทุกข์ในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ทั้งในและนอกองค์กรลดลง คุณภาพชีวิตของคนในสังคมดีขึ้น มีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรใน ชาติอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด สังคมมีเสถียรภาพ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขด้วยความมีระเบียบวินัย

World Bank (1992) ได้กำหนดองค์ประกอบของธรรมาภิบาลของการบริหารซึ่ง ครอบคลุมประเด็น 6 มิติ ได้แก่

- 1) การมีสิทธิมีเสียงของประชาชนและการรับผิดชอบ (Voice and Accountability)
- 2) ความมีเสถียรภาพทางการเมืองและการปราศจากความรุนแรง (Political Stability and Absence of Violence)

- 3) ประสิทธิภาพของรัฐบาล (Government Effectiveness)

- 4) คุณภาพของมาตรฐานควบคุม (Regulatory Quality)

- 5) นิติธรรม (Rule of Law)

- 6) การควบคุมปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบ (Control of Corruption)

United Nations Development Program (UNDP, 2015) ได้กำหนดคุณลักษณะ ธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาลไว้ 9 ประการ ได้แก่

- 1) การมีส่วนร่วม (Participation)

- 2) นิติธรรม (Rule of Law)

- 3) ความโปร่งใส (Transparency)

- 4) การตอบสนอง (Responsiveness)

- 5) การมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus - Oriented)

- 6) ความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม (Equity)

- 7) ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness)

- 8) ภาระรับผิดชอบ (Accountability)

- 9) วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Vision)

ทวิวัฒน์ อินทรประเสริฐ (2559, น.42-43) สรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีความถูกต้องชอบธรรม เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เรียน โดยยึดหลัก 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลมีความแตกต่างกันไปบ้าง แต่ส่วนใหญ่เน้นนโยบาย และหลักเกณฑ์การปฏิบัติจะคล้ายกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (2542) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก ได้แก่

- 1) หลักนิติธรรม
- 2) หลักคุณธรรม
- 3) หลักความโปร่งใส
- 4) หลักการมีส่วนร่วม
- 5) หลักความรับผิดชอบ
- 6) หลักความคุ้มค่า

2.2.4 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล คือ คุณธรรมของนักปกครอง นักบริหารที่ดี ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิธีการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (2542) เป็นแนวทางในการศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักการสำคัญสำหรับการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลดังต่อไปนี้

1) หลักนิติธรรม

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักนิติธรรมไว้ ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560) กล่าวว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับการเป็นไปตามกฎหมาย ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและความยุติธรรมของประชาชน

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, น.26) กล่าวว่า หลักนิติธรรม หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจน อันเป็นที่ยอมรับของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรทุกคนปฏิบัติงานตามนโยบาย ประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี

กมลพรรณ พึ่งดวง (2560, น.66) กล่าวว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรทุกคนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของ

สถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษาเกิดความเป็นระเบียบ ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ

วณัฐสนันท์ กมลบุรณ์ (2561, น.56) กล่าวว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ และผู้บริหารได้กำหนดระเบียบข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัย และเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของครู บุคลากร และยินยอมพร้อมใจนำไปสู่การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ

ณิชา กองเงิน (2563, น.17) ได้สรุปว่า หลักนิติธรรม หมายถึง ต้วบท กฎหมาย ระเบียบ วินัย ข้อบังคับ กติกาหรือข้อตกลงในระดับต่างๆ ภายในสถานศึกษา โดยการใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าว ต้องมีความยุติธรรม ชัดเจน ความเสมอภาค มีความเป็นธรรม มีความชอบธรรม และได้รับการยอมรับ ทุกคนปฏิบัติตามด้วยกระบวนการยุติธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยสันติสุขในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด

ปราโมทย์ แสนกล้า (2562, น.57) กล่าวว่า การใช้หลักนิติธรรมในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานวิชาการด้วยความเป็นธรรม โดยยึดระเบียบกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนสภาพจริง บริหารงบประมาณเป็นไปตามระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด มีการเบิกจ่ายถูกต้องตามระเบียบ มีการตรวจสอบการทำบัญชีทางการเงินให้เป็นปัจจุบัน บริหารงานบุคคลโดยใช้กฎระเบียบ หลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและปรับปรุงให้เหมาะสมอยู่เสมอ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบการบริหารงานบุคคลด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบงานตามความรู้และความสามารถให้แก่บุคลากรทุกคน บริหารงานทั่วไปโดยมีงานบริหารสินทรัพย์เป็นปัจจุบัน

จากการศึกษาแนวคิดความหมายของหลักนิติธรรมสรุปได้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง การกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน บริหารงานในสถานศึกษาโดยการกระจายอำนาจไปยังฝ่ายต่างๆ ด้วยความเป็นธรรม เคารพสิทธิและเสรีภาพ เป็นที่ยอมรับของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2) หลักคุณธรรม

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักคุณธรรมไว้ ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560) กล่าวว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สันติสนุนให้ประชาชนมีความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพที่สุจริต จนกลายเป็นนิสัยประจำชาติ

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, น.27) กล่าวว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การวางตนเป็นกลาง พิจารณาตัดสินเรื่องต่างๆ ยึดมั่นในความถูกต้อง มีเหตุผล เทียงธรรมเป็นธรรม มีความชอบธรรม ส่งเสริมให้บุคลากรยึดถือความซื่อสัตย์ อดทน มีระเบียบวินัย เสียสละ และมีน้ำใจในการปฏิบัติหน้าที่

วณัฐสนันท์ กมลบุรณ์ (2561, น.61) กล่าวว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษายึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ปฏิบัติด้วยความเสมอภาค ซื่อสัตย์ มีความอดทนอดกลั้น

มีอารมณ์ที่หนักแน่นมั่นคง และสนับสนุนให้ครูบุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความขยัน อดทน มีการยกย่อง ชมเชยครูบุคลากรในสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

นิชชา กองเงิน (2563, น.18) ได้สรุปว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การที่บุคลากรทุกคน ทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติต้องมีจิตสำนึกรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง ติงามและยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

ปราโมทย์ แสนกล้า (2562, น.61) กล่าวว่า การใช้หลักคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักคุณธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมความมีคุณธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่นักเรียนตามนโยบายของหน่วยงาน บริหารงานอย่างตรงไปตรงมา มีความชัดเจน บริหารงานงบประมาณมีคณะกำกับและตรวจสอบได้ในทุกระดับ ชี้แจงรายละเอียดงบประมาณต่างๆ ที่ได้รับให้บุคลากรทุกคนทราบ บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ ถูกต้อง บริหารงานบุคลากรโดยยึดหลักความถูกต้อง มีคุณธรรมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ยึดหลักคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ให้การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึง ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่บุคลากร ครูในโรงเรียนอย่างยุติธรรมเสมอ บริหารงานทั่วไปโดยใช้ระบบการประเมินผลอย่างเป็นธรรม บริหารงานด้วยความเป็นธรรม

จากการศึกษาแนวคิดความหมายของหลักคุณธรรมสรุปได้ว่า หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องติงามของผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงานด้วยความเป็นธรรม มีความซื่อสัตย์ อดทนอดกลั้น มีอารมณ์ที่หนักแน่นมั่นคง วางตนเป็นกลางในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ อดทน มีระเบียบวินัย เสียสละ และมีน้ำใจในการปฏิบัติหน้าที่

3) หลักความโปร่งใส

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักความโปร่งใสไว้ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560) กล่าวว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง ความโปร่งใส ความสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งตรงกันข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชั่น และการฉ้อราษฎร์บังหลวง

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, น.28) กล่าวว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงานที่เปิดเผย ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ ปรับปรุงระบบและกลไกกระบวนการปฏิบัติงานของบุคลากรให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และให้มีการตรวจสอบประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

วณัฐสนันท์ กมลบุญณ์ (2561, น.65-66) กล่าวว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานของระบบองค์กรใหม่มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการ

ตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และทำให้การทำงานปลอดจากการทุจริต

ณิชา กองเงิน (2563, น.20) ได้สรุปว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง เป็นกระบวนการทำงาน ที่มีกฎเกณฑ์และกติกาต่างๆ เพื่อสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหาร ครู อาจารย์ และนักเรียน โดยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาของบุคคลในสถานศึกษา และมีความโปร่งใสให้ครูอาจารย์และนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้อง

ปราโมทย์ แสนกล้า (2562, น.52-53) กล่าวว่า การใช้หลักความโปร่งใสในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานวิชาการด้วยความชัดเจนโปร่งใส ตามหลักสูตรและระเบียบการวัดผลการเรียนรู้ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเหมาะสม บริหารงานงบประมาณสามารถตรวจสอบได้ การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นระบบ บริหารงานอย่างตรงไปตรงมา มีความชัดเจนบริหารงานบุคคลโดยใช้กระบวนการและการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานที่เหมาะสมและโปร่งใส ดำเนินการสอบคัดเลือกบุคลากรครูและอัตราจ้างอย่างโปร่งใส วิธีการประเมินผลงานของบุคลากรที่ชัดเจน บริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมด้วยความโปร่งใส สามารถชี้แจงถึงเหตุผลการบริหารได้ สามารถชี้แจงการปรับปรุงพัฒนาได้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง เปิดเผย

จากการศึกษาแนวคิดความหมายของหลักความโปร่งใสสรุปได้ว่า หลักความโปร่งใส หมายถึง การที่ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน มีการเปิดเผยตรงไปตรงมาสามารถตรวจสอบได้ มีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

4) หลักการมีส่วนร่วม

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักความมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหาร และการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชุมชน

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, น.29) กล่าวว่า หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะและการตัดสินใจแก้ปัญหา สนับสนุนการทำงานเป็นทีมเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน และเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

วณัฐนันท์ กมลบูรณ (2561, น.70) กล่าวว่า หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มบุคคลในขั้นตอนต่างๆ ของการทำงาน การดำเนินกิจกรรมอย่างหนึ่ง การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนที่เป็นไปในรูปแบบของผู้เข้าร่วม มีส่วนทำให้เกิดผลของกิจกรรมที่เข้าร่วม มิใช่เป็นผู้คิดตัดสินใจหรือผู้ที่ได้รับผลประโยชน์เท่านั้น

ณิชา กองเงิน (2563, น.21) ได้สรุปว่า หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง เป็นกระบวนการเรียนรู้ ของกันและกัน เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร ฝ่ายสนับสนุนการศึกษา รวมถึง ผู้ปกครองและสถานประกอบการได้ร่วมรับรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมปฏิบัติหรือตัดสินใจ ตลอดจน ร่วมสนับสนุนติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติสิ่งที่ตนร่วมตัดสินใจ เพื่อให้เกิดพลังในการดำเนินงานไปสู่ วัตถุประสงค์เป้าหมายอย่างมีคุณภาพ

ปราโมทย์ แสนกล้า (2562, น.54-55) กล่าวว่า การใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานวิชาการด้วยการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่างๆ ของโรงเรียน ส่งเสริมให้บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน บริหารงบประมาณ เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และการใช้งบประมาณต่างๆ ของโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นในการวางแผนจัดทำงบประมาณของสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนแสดงความคิดเห็นในการจัดทำงบประมาณของสถานศึกษา บริหารงานบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลงานต่างๆ ร่วมแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้บุคลากรได้ทำกิจกรรมร่วมกันก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ บริหารงานอาคารสถานที่โดยได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน บริหารงานธุรการและพัสดุเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และการกำหนดนโยบายต่างๆ ของโรงเรียน บริหารงานสิ่งแวดล้อมโดยได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

จากการศึกษาแนวคิดความหมายของหลักการมีส่วนร่วมสรุปได้ว่า หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการตัดสินใจแก้ปัญหา สนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีม และเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงาน

5) หลักความรับผิดชอบ

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายหลักความรับผิดชอบไว้ ดังนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560) กล่าวว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การมีจิตสำนึกในหน้าที่ร่วมรับผิดชอบต่อสังคมสิทธิและหน้าที่ และปัญหาสาธารณสุขของบ้านเมือง และเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างตามหลักประชาธิปไตย

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, น.30) กล่าวว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้บริหาร มีความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเต็มความสามารถให้บรรลุความสำเร็จ สอดคล้องกับกฎระเบียบของโรงเรียน มีจิตสำนึกต่อหน้าที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ยอมรับผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการไม่ละทิ้งหน้าที่ และปรับปรุงพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ

วณัฐสนันท์ กมลบุรณ (2561, น.74) กล่าวว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การทำให้สังคมเป็นสังคมที่ทุกคนทุกฝ่ายตระหนักในสิทธิหน้าที่ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและการใส่ใจปัญหาสาธารณสุข รวมทั้งมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยพยายามหาทางออกทุกอย่าง สามารถยอมรับร่วมกันได้ ถ้ารับผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของงาน

ณิชา กองเงิน (2563, น.23) ได้สรุปว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ท้องถิ่น การใส่ใจปัญหาและการกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาสาธารณะ การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง

ปราโมทย์ แสนกล้า (2562, น.49-50) กล่าวว่า การใช้หลักความรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานวิชาการด้วยการบริหารงานหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนด้วยความรับผิดชอบ นิเทศ กำกับ และติดตามการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ รายงานผลการพัฒนาการศึกษาแก่ผู้ปกครองชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบ บริหารงานงบประมาณโดยให้บุคลากรรับผิดชอบร่วมกัน ติดตามการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ การเบิกจ่าย และตรวจสอบความถูกต้องด้วยความรับผิดชอบ บริหารบุคลากรด้วยความรับผิดชอบให้ทุกฝ่ายมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน มอบหมายงานให้บุคลากรมีความรับผิดชอบในการทำงานของตนเสมอ คัดเลือกบุคลากรดีเด่นหรือส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง บริหารงานอาคารสถานที่ด้วยความรับผิดชอบให้ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องดูแลสถานที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ให้บุคลากรรับผิดชอบร่วมกัน และผู้บริหารติดตามการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ บริหารงานสิ่งแวดล้อมด้วยความรับผิดชอบ

จากการศึกษาแนวคิดความหมายของหลักความรับผิดชอบสรุปได้ว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้บริหารมีความตระหนักในหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเต็มความสามารถให้บรรลุความสำเร็จ มีความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษา เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และยอมรับในผลของการปฏิบัติงาน

6) หลักความคุ้มค่า

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายหลักความคุ้มค่าไว้ ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560) กล่าวว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผลิตสินค้าอย่างมีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, น.31) กล่าวว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม จัดทำแผนปฏิบัติงานจากการศึกษาข้อมูลสภาพปัญหาที่แท้จริง ควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน

วนัฐสนันท์ กมลบุรณ์ (2561, น.79) กล่าวว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่รู้จักคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และบริหารงานด้วยความประหยัด มีประสิทธิภาพประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาครัฐซึ่งต้องให้บริการที่คุณภาพแก่ประชาชน

ณิชา กองเงิน (2563, น.22) ได้สรุปว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง กระบวนการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ประกอบด้วย ทรัพยากรบุคคล เงินทุน เครื่องจักร ที่ดิน และระบบบริหารจัดการ โดยการนำทรัพยากรเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดความหมายของหลักความคุ้มค่าสรุปได้ว่า หลักความคุ้มค่า หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม โดยมีการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

2.3.1 ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา

มีนักวิชาการให้ความหมายประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ ดังนี้

Seashore and Yuchtmanl (1991) กล่าวว่า ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การในการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและมีคุณค่าในสภาพแวดล้อมมาใช้ ประโยชน์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการขององค์การ

Hoy and Miskel (2001, p.373) ได้รวบรวมความคิดของนักการศึกษาที่ให้ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน ว่าหมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ หรือความพึงพอใจในการทำงานของครู หรือขวัญของสมาชิกโรงเรียนที่ดี และได้สรุปว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ประการ คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การมีทัศนคติทางบวกของนักเรียน ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและการแก้ปัญหาในโรงเรียน

Mott (1966) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาได้และความสามารถในการแก้ปัญหสถานศึกษา

จตุรภัทร ประทุม (2559, น.12) ได้สรุปไว้ว่า ประสิทธิผลโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของโรงเรียนในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ สามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพความสำคัญของประสิทธิผล

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560, น.18) ได้สรุปไว้ว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยอาศัย ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, น.29) ได้สรุปไว้ว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง การทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษา โดยมีการใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การที่สถานศึกษาได้ดำเนินงานใดๆ โดยการใช้ทรัพยากรต่างๆ จนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายต่างๆ ที่ตั้งไว้

ขจรศักดิ์ ว่องไว (2562, น.55) ได้สรุปไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง สภาพความสำเร็จที่ปรากฏจริงในโรงเรียน ซึ่งเป็นผลมาจากการบริหารงานของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนทำงานร่วมกัน จนสามารถทำให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ รักการอ่าน รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งด้านการบริหารและการเรียนการสอน จนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ ตลอดจนการ

อำนวยการตามโครงการขอข่วยงาน 4 ด้าน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารทั่วไป

ดังนั้น ประสิทธิภาพสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาให้บรรลุ วัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในการดำเนินการ โดยพิจารณาจาก ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติ ทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสามารถแก้ปัญหา ภายในโรงเรียนจนทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลในภาพรวมทั้งระบบ

2.3.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

Bennis (1971) (cited in Dessler, 1986, p.68-69) ได้กล่าวถึงประสิทธิผลขององค์การ ว่าเป็นความสามารถในการปรับตัวเปลี่ยนแปลงพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และ ความสามารถในการผสมผสานสัมพันธ์ของสมาชิกในองค์การ เพื่อรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการปฏิบัติภารกิจในองค์การ ดังนี้

1) ความสามารถในการปรับปรุงองค์การ ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว นวัตกรรม ความเจริญเติบโตและการพัฒนา

2) ความสามารถในการบูรณาการ (Integration) ได้แก่ ความพอใจ บรรยากาศความ ซัดแย้ง การสื่อความหมาย

Hoy and Ferguson (1985, p.131) ได้ให้แนวคิดในการพิจารณาว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผล อาจพิจารณาจากการที่

- 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- 2) มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและ ภายนอก

4) สามารถสร้างความพึงพอใจแก่ครูอาจารย์ได้

Mott (1972) กล่าวถึงประสิทธิผลของโรงเรียน 4 ประการ คือ

- 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก
- 3) ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
- 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน

Hoy and Miskel (2008, p.291) ได้กล่าวถึงแนวคิดประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ 5 ประการ ดังนี้

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2) ความพึงพอใจในงาน
- 3) ความใส่ใจในงาน
- 4) การลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน

5) คุณภาพโดยทั่วไป

Hanson (1996, p.35) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) สถานศึกษาต้องปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 2) มีบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนการสอน
- 3) มีการติดตามกำกับกระบวนการเรียนการสอน
- 4) มีบุคลากรที่มีมาตรฐาน
- 5) ส่งเสริมและรักษาวินัยของผู้เรียน
- 6) มีการจัดสภาพแวดล้อมและสวัสดิการในการทำงาน

Brown (2000, p.15-17) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การโดยแบ่งออก

เป็น 4 มิติ ดังนี้

- 1) ผลผลิต
- 2) การรับรู้เกี่ยวกับองค์การ
- 3) งบประมาณ
- 4) ภาวะผู้นำองค์การ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตเพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ตามแนวคิดของ Mott ซึ่งมีทั้งหมด 4 ประการ ประกอบด้วย ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน รายละเอียด ดังนี้

- 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

มีนักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไว้ดังนี้

Hoy and Miskel (2008, p.291) ให้แนวคิดว่า เมื่อสภาพแวดล้อมของสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การวัดประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงควรพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ได้แก่ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างเป็นระบบของนักเรียน ศีลธรรมของนักเรียน คะแนนการสอบระดับชาติ นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นได้ ผลงานเป็นที่ยอมรับหรือได้รับรางวัลการพัฒนาการของนักเรียน

Mott (1992) (อ้างถึงใน ยุทธนา วาโยหะ, 2561, น.32) ได้อธิบายไว้ว่า การสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานในโรงเรียน ทั้งด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม จนทำให้นักเรียนในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

วณิชฐนนท์ กมลบูรณ (2561, น.105) ได้สรุปว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยอาศัยความพร้อมจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ในด้านการจัดการ

เรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง และมีความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก ทำให้จำนวนผู้เรียนและคุณภาพของผู้เรียนสามารถสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน

ภาคีฯ จันทรกุล (2557, น.33) แสดงความคิดเห็นว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ปริมาณและคุณภาพของนักเรียน ประสิทธิภาพของโรงเรียนที่สร้างความเชื่อมั่นได้สูง โดยจะวัดความนิยมจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนประการหนึ่ง ได้แก่ โรงเรียนนั้นมีนักเรียนเข้าเรียนมีปริมาณมาก และคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์สูง โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก โรงเรียนที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพสูงดังกล่าวนี้จะได้แก่ โรงเรียนในเมือง โรงเรียนระดับจังหวัดที่มีชื่อเสียง โรงเรียนที่มีความพร้อมทางด้านปัจจัยต่างๆ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกอย่างพอเพียง อาคารสถานที่ บรรยากาศสิ่งแวดล้อมเหมาะสม ปัจจัยด้านการเงินคล่องตัว สามารถจัดซื้อจัดจ้าง และเบิกจ่ายได้อย่างสะดวก มีบุคลากร คือ ครูผู้สอนที่มีคุณภาพ ตลอดจนการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ เรื่องคุณภาพของนักเรียนนั้นส่วนใหญ่จะดูที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเกณฑ์ชี้วัดเพียงประการเดียว ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดควรพิจารณาถึงส่วนประกอบต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาทัศนคติที่ดี การสร้างแรงจูงใจของนักเรียน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความปรารถนา และความคาดหวังต่างๆ รวมทั้งการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม มีจริยธรรม คุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม ซึ่งลักษณะต่างๆ ดังกล่าวนับเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมคาดหวังไว้ และมีความต้องการอย่างมาก จึงอาจกล่าวได้ว่าคุณภาพที่เกิดกับผู้เรียนนอกจากจะเป็นผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาเล่าเรียน มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างยอดเยี่ยม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่างๆ สูงเป็นที่น่าพอใจ และยังมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติค่านิยมและคุณธรรมต่างๆ ที่พึงปรารถนาให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข องค์ประกอบต่างๆ ในการเสริมสร้างประสิทธิผลทางด้านปริมาณและด้านคุณภาพของนักเรียนนั้น นอกจากปัจจัยต่างๆ ซึ่งได้แก่ อาคารสถานที่ที่เหมาะสมและพอเพียงต่อความต้องการ บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม สะอาด ร่มรื่น สวยงาม วัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอและทันสมัยต่อการเรียนการสอน และบุคลากรที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งต่อประสิทธิผลของโรงเรียน หากผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมองเห็นความสำคัญของงานวิชาการในโรงเรียนอย่างแท้จริงหาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและเป็นไปตามความคาดหวังของรัฐบาล ผู้ปกครอง และชุมชน สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิผล ครูอาจารย์รู้บทบาทหน้าที่ของตัวเอง พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ วางแผนพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โดยยึดกระบวนการและนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน ตลอดจนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง และความเจริญทางเทคโนโลยีใหม่ๆ แล้วเป็นที่เชื่อว่าโรงเรียนจะต้องบรรลุวัตถุประสงค์เกิดประสิทธิผลด้านปริมาณและคุณภาพของผู้เรียนแน่นอน

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, น.38) ได้สรุปไว้ว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เพิ่มคะแนน

ปลายปีและการทดสอบระดับชาติของนักเรียน และสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นได้ ผลงานของนักเรียนได้รับรางวัลสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูง นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษาและมีอาชีพการทำงานที่ดี

ยุทธนา วาโยหะ (2561, น.33) สรุปไว้ว่า ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง การที่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสามารถดำเนินงานในโรงเรียน ทั้งการบริหารจัดการ การเรียนการสอนจนสามารถทำให้นักเรียนในโรงเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งพิจารณาได้จากเกรดเฉลี่ยโดยรวมของนักเรียน จำนวนร้อยละของนักเรียนที่สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป ความสามารถทางด้านวิชาการของนักเรียน และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, น.60) สรุปไว้ว่า ผู้บริหารและครูจัดการศึกษาของโรงเรียน และจัดการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง พิจารณาจากเกรดเฉลี่ยโดยรวมของนักเรียน จำนวนร้อยละของนักเรียนที่สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป ความสามารถทางวิชาการของนักเรียน และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู การพัฒนาสื่อนวัตกรรมรวมทั้งการมีสภาพแวดล้อมและทรัพยากรอย่างเหมาะสม

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างเป็นระบบ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกด้านของนักเรียน รวมทั้งพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาอื่นได้ มีคะแนนสอบระดับชาติสูงขึ้น ได้รับรางวัลทางวิชาการ และนักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษาและมีอาชีพการทำงานที่ดี

2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

มีนักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกไว้ดังนี้

Mott (1992) (อ้างถึงใน ยุทธนา วาโยหะ, 2561, น.33) ได้อธิบายไว้ว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ท่าทีความรู้สึกเป็นการตอบสนองภายในของบุคคลต่อกระแสของการตอบสนองภายนอก ซึ่งมีได้ทั้งในลักษณะทางบวก คือ สนใจ พอใจ นิยมชมชอบ สนับสนุน ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และด้านลบ คือ เบื่อหน่าย ไม่พอใจ ไม่สนใจ ขัดแย้ง ไม่รวมมือหรือปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นเรื่องการตอบสนองของเอกบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หรือสถานการณ์ต่างๆ ดังนั้น การสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย รู้จักพัฒนาตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

Channly (2016, p.25) สรุปได้ว่า ความสามารถพัฒนาทัศนคติทางบวก เป็นความสามารถของผู้บริหารและครูผู้สอนในการดำเนินการอบรมสั่งสอน พัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่แข็งแรงสมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การมีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม

ภาควิชา จันทรกุล (2557, น.33-34) แสดงความคิดเห็นว่า ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน หมายถึง มีความคิดเห็น ท้าที ความรู้สึก หรือพฤติกรรมของผู้ได้รับการศึกษาแสดงออกในทางที่ดีงาม สมเหตุสมผล และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมการศึกษานอกจากจะสร้างเสริมความเจริญให้บุคคลทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกายให้มีความสมบูรณ์แข็งแรง พัฒนาส่วนต่างๆ อย่างเหมาะสมกับวัย ด้านสติปัญญา มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านสังคมสามารถนำความรู้ ความสามารถ และทักษะอันจำเป็นไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างเป็นสุข และด้านจิตใจ รู้จักเหตุผล มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมอย่างเหมาะสมและดีงามแล้ว ทัศนคติทางบวกจะเป็นผลที่เกิดขึ้นจากผู้ที่ได้รับการศึกษาครบถ้วนทั้ง 4 ด้านดังกล่าวแล้ว ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกจะเป็นผู้ที่มีความรู้สึกและแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่างๆ เป็นที่พึงประสงค์ของสังคม โดยรวมมีจิตใจกว้างขวาง ไม่ทำตนต่อต้านหรือถดถอยหนีสังคม มีความมั่นคงทางจิตใจ มีเหตุผลยอมรับกฎกติกาของสังคมที่ได้กำหนดขึ้น และปฏิบัติด้วยความจริงจัง มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ยอมรับและเคารพความคิดเห็นของส่วนรวม ให้ความสำคัญและคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม ให้ร่วมมือร่วมใจต่อการปฏิบัติภารกิจของส่วนรวมให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เป็นผู้ที่มีความสามารถควบคุมจิตใจ และวินัยในตนเอง อดกลั้น และเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ตลอดจนสามารถดำเนินการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักพัฒนาตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา และอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ยุทธนา วาโยหะ (2561, น.33-34) สรุปไว้ว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง การที่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสามารถดำเนินงานในโรงเรียนทั้งการบริหารและการอบรมคุณธรรมของนักเรียนนอกจากการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยที่ดีและทำให้นักเรียนรู้จักพัฒนาตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาเล่าเรียนเป็นที่พอใจของผู้ปกครอง

อุษารัตน์ ดาวัลย์ (2561, น.61) สรุปไว้ว่า ผู้บริหารและครูในการดำเนินงานด้านการบริหารการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนที่มีคุณลักษณะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคมและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติเชิงบวก หมายถึง ความสามารถของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดี ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีระเบียบวินัยที่ดี มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา และมีทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมได้

3) ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

มีนักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมไว้ ดังนี้

Mott (1992) (อ้างถึงใน ยุทธนา วาโยหะ, 2561, น.34) ได้อธิบายไว้ว่า ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน เพราะสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนจะช่วยให้นักเรียน

เกิดการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงานภายในโรงเรียนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยมีผู้บริหารเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการปฏิบัติงานและให้ความดูแลเอาใจใส่ ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน การปรับหลักสูตร เพื่อให้สถานศึกษาทันกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

Channly (2016, p.25) ได้สรุปไว้ว่า ความสามารถในการปรับตัว เป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในการดำเนินงาน ด้านการบริหาร การจัดการด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านอุปกรณ์ และเทคโนโลยี รวมทั้งด้านอาคารสถานที่เพื่อให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการเรียนรู้ เพื่อให้โรงเรียนมีความก้าวหน้าเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ภาควัชร จันทร์กุล (2557, น.34-35) แสดงความคิดเห็นว่า ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนองค์การให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม จะต้องประกอบด้วยคนและงานโรงเรียน ซึ่งเป็นองค์การทางการศึกษา ก็เช่นเดียวกันย่อมประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์นักเรียน และนักการภารโรง ทำให้เกิดการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์ การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น โรงเรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การกำหนดนโยบายต่างๆ ของโรงเรียน จะต้องสอดคล้องและทันสมัยทางกับความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลง นโยบายของโรงเรียนไม่ควรยึดตายตัวจนเปลี่ยนแปลงไม่ได้จะทำให้ล้าสมัย ในขณะที่เดียวกันจะต้องสามารถปรับตัวให้ทันสมัยทันต่อความเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอนควรมีนวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนใหม่ๆ มีการค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้สะอาดร่มรื่น เพื่อให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการ และเกิดบรรยากาศทางการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูจะต้องมีบทบาทสำคัญต่อการปรับตัวไม่หยุดนิ่งต้องพยายามปรับปรุง เปลี่ยนแปลงองค์การ รูปแบบการบริหารและการดำเนินงานต่างๆ ให้มีความคล่องตัวต่อการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูต้องเป็นนักพัฒนา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้เพื่อให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น จะต้องมีความรู้ที่ทันสมัยที่เหมาะสม ครูต้องสร้างกระบวนการและวิธีการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ทั้งเนื้อหาวิชา และคุณธรรมจริยธรรม มากกว่าที่จะบอกความรู้ หรือสอนหนังสือแบบธรรมดา เพราะวิธีการเรียนรู้หรือกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนจะเป็นวิธีการที่ติดตัวนักเรียนซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ต่อไปในการประกอบอาชีพ และใช้พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, น.60) สรุปไว้ว่า ผู้บริหารและครูที่ร่วมกันพัฒนาเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงาน และการเรียนการสอน รวมถึงการปรับหลักสูตรเพื่อให้เท่าทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป โดยการนำเอาแนวคิดใหม่ๆ มาใช้ในการวางแผนการบริหาร และการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนในเรื่องของการทดสอบ การวางแผนการจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของท้องถิ่น และชุมชน

ยุทธนา วาโยหะ (2561, น.33-34) สรุปไว้ว่า ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ร่วมกันพัฒนา ปรับเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินงานทั้งด้านวิชาการการเรียนการสอน เพื่อให้โรงเรียนมีความก้าวหน้าทันกับ

สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป โดยพิจารณาจากลักษณะการยอมรับของครูต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ทั้งการบริหารและการเรียนการสอน ความสามารถ ความรวดเร็วของครูต่อการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยน วิธีการดำเนินการของตนเอง ความกระตือรือร้นของครูที่จะปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ร่วมกันพัฒนา ปรับเปลี่ยนการดำเนินการและการจัดการเรียนการสอน การกำหนดนโยบายที่สอดคล้องและทันสมัย เพื่อให้สถานศึกษามีความก้าวหน้าเท่าทัน และปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป

4) ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน

มีนักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนไว้ ดังนี้

Mott (1992) (อ้างถึงใน ยุทธนา วาโยหะ, 2561, น.35) ได้อธิบายไว้ว่า ความสามารถในการแก้ไข้ปัญหา เป็นความสามารถในการปรับตัวเปลี่ยนแปลงพัฒนาเพื่อการอยู่รอด โดยสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีความสามารถในการประสานสัมพันธ์ของสมาชิกในองค์กรเพื่อรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติการกิจในองค์กร เป็นกระบวนการที่มีส่วนร่วมและแก้ปัญหาของตนในองค์กร ความรวดเร็ว การยอมรับวิธีการและระเบียบใหม่ โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูช่วยกันแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอนนักเรียน และงานรับผิดชอบอื่นๆ จนประสบความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

Channly (2016, p.25) สรุปไว้ว่า ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถของผู้บริหารและครูผู้สอนในการร่วมมือร่วมใจกันแก้ไข้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนทุกๆ ด้านให้สำเร็จไปได้ด้วยดี เพื่อให้เกิดประสิทธิผลขึ้นกับโรงเรียนอย่างสูงสุดและต่อเนื่อง

วณัฐสนันท์ กมลบุรณ์ (2561, น.120-121) สรุปไว้ว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา หมายถึง ผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการจัดการศึกษาในดานของการกำหนดรูปแบบการบริหารภายในสถานศึกษา การวางแผนในการบริหารจัดการปัญหาต่างๆ รวมถึงความสามารถในการแก้้ปัญหาอย่างเหมาะสมและรวดเร็วโดยให้ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาน้อยที่สุด ส่งผลให้สามารถดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาควัชร จันท์กุล (2557, น.335) แสดงความคิดเห็นว่า ความสามารถในการแก้้ปัญหาในโรงเรียน องค์กรต่างๆ หรือโรงเรียน ย่อมมีรูปแบบในการบริหารงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การกำหนดรูปแบบการบริหารภายในโรงเรียนนั้น แต่ละโรงเรียนจะมีการกำหนดรูปแบบให้เหมาะสมกับขนาด และภารกิจของโรงเรียน แต่ไม่ว่าจะมีรูปแบบการบริหารงานแบบใดก็ตาม ระบบในการทำงานของโรงเรียนย่อมประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ เป้าหมาย คือ การมุ่งถึงความสำเร็จสูงสุดที่เกิดจากการทำงาน บทบาทหน้าที่เป็นส่วนประกอบรองลงมา เพื่อร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่เกิดขึ้น การประสานงานเป็นแนวทางของความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน และเกิดความเรียบร้อย และกิจกรรมคือการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย การจัดการศึกษาในโรงเรียนเป็นการสร้างคนให้

2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดและส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดเป็นระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มีภารกิจสำคัญ ได้แก่ การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่ 4 อำเภอ ในจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ อำเภอวัฒนานคร อำเภออรัญประเทศ อำเภอตาพระยา และอำเภอโคกสูง มีโรงเรียนในสังกัด 118 โรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ช่วงปี พ.ศ. 2564 - 2565 ไว้ดังนี้

2.4.1 วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ในฐานะหน่วยงานขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนา ศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ประเด็นอื่นๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561-2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2562-2565 รวมทั้งนโยบายและแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกช่วงวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ดังนั้น ในการเร่งรัด 38 การทำงานภาพรวมกระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในทุกมิติ จึงกำหนดวิสัยทัศน์ในการดำเนินงาน ดังนี้ “คุณภาพเด่น เน้นคุณธรรม นำสู่สากล”

“คุณภาพเด่น” หมายถึง

ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิต และการทำงาน ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี)

ผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพ สถานศึกษา ผ่านการประเมินมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับดีขึ้นไป

สถานศึกษา ผ่านการประเมินตัวชี้วัดห้องเรียนคุณภาพ โรงเรียนคุณภาพ ระดับดีขึ้นไป

สถานศึกษา ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับดีขึ้นไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผ่านการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 (3 ด้าน ด้านบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และ ด้านสัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา) ระดับดีมากขึ้นไป

“เน้นคุณธรรม” หมายถึง

ผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะ 5 ประการ (มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ) ตามแนวทางการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

ทักษะกระบวนการคิด บุคลากรปรับเปลี่ยนกระบวนการคิด เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบ ให้เหตุผล มีวิจารณญาณแก้ปัญหา และสร้างสรรค์ได้ว่า สิ่งใดควรประพฤติปฏิบัติ และไม่ควรประพฤติปฏิบัติไม่ให้เกิดการกระทำใดๆ เพื่อตนเองหรือผู้อื่นให้ได้รับผลประโยชน์ที่ไม่มีสิทธิ์จะได้รับ โดยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ไม่ซื่อสัตย์ มีวินัย

บุคลากรมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติตามข้อตกลง ข้อบังคับ กติกา ระเบียบ กฎหมาย และยอมรับผลที่เกิดจากการปฏิบัติเคารพสิทธิของผู้อื่นและเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก ซื่อสัตย์สุจริต

บุคลากรแสดงออกถึงความประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง ครอบครัว สังคม ทั้งทางกาย วาจา และใจ อยู่อย่างพอเพียง บุคลากรมีการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีจิตสาธารณะ

บุคลากรมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนร่วม สิ่งแวดล้อม เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจไม่หวังผลตอบแทน เสียสละเพื่อส่วนรวม มีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือแบ่งปันผู้อื่น

สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะ 5 ประการ

“นำสู่สากล” หมายถึง

นักเรียนมีทักษะ ความรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี มีแหล่งเรียนรู้และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย มุ่งสู่อาชีพ และการมีงานทำ

ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด วิเคราะห์ การฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของสังคมและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย

สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อประกอบการตัดสินใจ และขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ มีนวัตกรรม

ในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่ ตอบสนองความต้องการของโรงเรียน ชุมชน มีกลไกการบริหาร จัดการติดตาม ควบคุม กำกับ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2.4.2 พันธกิจ

- 1) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อพัฒนาขีดความสามารถ ในการแข่งขัน
- 3) ส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนให้มีคุณภาพสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
- 4) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะตามสมรรถนะ มาตรฐานวิชาชีพ
- 5) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค
- 6) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
- 7) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนาไปสู่ Thailand 4.0

2.4.3 เป้าหมาย

- 1) สถานศึกษาจัดการเรียนรู้และกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ
- 2) ผู้เรียนมีความสามารถทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และอื่นๆ เติบโตตามศักยภาพ
- 3) ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมือง พลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากล
- 4) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
- 5) ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค
- 6) สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา มีการระบบการบริหารจัดการศึกษา และจัดการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0

2.4.4 กลยุทธ์

1) จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
2) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
3) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

- 4) ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 5) จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6) พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.4.5 จุดเน้นสำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

- 1) ห้องเรียนคุณภาพ โรงเรียนคุณภาพ
- 2) โรงเรียนปลอดภัย
- 3) แก้ปัญหาการอ่าน การเขียน และคิดคำนวณ
- 4) ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 5) ใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่และมีประสิทธิภาพ เช่น DLTV, DEEP (Distance Learning Television, Digital Education Excellence Platform)
- 6) พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน (เน้นพัฒนาเทคนิค/รูปแบบ/สื่อการเรียนการสอน/นวัตกรรม/เพื่อรองรับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และสู่ประเทศไทย 4.0)
- 7) พัฒนาผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ให้มีคุณธรรม จริยธรรม
- 8) จัดการศึกษาเพื่อรองรับการมีงานทำในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว และชายแดนไทย – กัมพูชา
- 9) นิเทศเชิงระบบและการนิเทศภายใน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

พินิจ ลิขิตวัฒนกิจ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิผลของสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง

ภาควัชร จันทร์กุล (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จากการศึกษาค้นคว้า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักการสำนึกรับผิดชอบ และหลักนิติธรรม ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากพบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในโรงเรียน และความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับมาก

ประวีณา แสงกระจาย (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ศึกษาความคิดเห็นของประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการศึกษาค้นคว้า การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ หลักนิติธรรม รองลงมาได้แก่ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส ตามลำดับ ประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ งานบริหารงบประมาณ รองลงมาได้แก่ งานบริหารทั่วไป งานบริหารบุคคล ตามลำดับ และการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล

ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยภาพรวมและรายด้านทางบวกในระดับมาก

จุฑามาส นาคปฐม (2559) ได้ทำการศึกษา การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอิตพิญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอิตพิญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอิตพิญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักนิติธรรมแตกต่างกันระดับมาก ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบแตกต่างกันระดับปานกลาง ส่วนด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างระดับน้อย และด้านหลักนิติธรรมไม่แตกต่างกัน เปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทพิญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันระดับมาก

กมลพรรณ พิงด้วง (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยหลักคุณธรรมและ จริยธรรมกับหลักความเสมอภาคอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด และการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จากการศึกษพบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปัจจัยการบริหารด้านนโยบายและการปฏิบัติ ด้านลักษณะสภาพแวดล้อม

ด้านลักษณะบุคคล และด้านลักษณะองค์การสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ได้

ยุทธนา วาโยหะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จากการศึกษพบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง โดยที่ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม ด้านลักษณะขององค์การ และด้านลักษณะของบุคลากร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในระดับปานกลาง

วัฒนรัฐนนท์ กมลบุรณ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการศึกษพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความสำนึกรับผิดชอบ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักประสิทธิผล ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา การปรับเปลี่ยนและการพัฒนาสถานศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนใหม่ทักษะในยุคไทยแลนด์ 4.0 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับต่ำมาก

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี โดยผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี มีการใช้หลักธรรมาภิบาลทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านหลักคุณธรรมสูงสุด ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวกมีค่าสูงสุด และความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี มีทิศทางบวก โดยคู่ความสัมพันธ์ในระดับสูงสุด ได้แก่ หลักความรับผิดชอบและความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก

ณิชา กองเงิน (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา และเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขด้านธรรมาภิบาลและประสิทธิผลของสถานศึกษา ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และหลักนิติธรรม ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความพึงพอใจแก่ครูอาจารย์ได้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบกระทั่งภายในและภายนอก ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง คู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่ากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และคู่ความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความโปร่งใสกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านสามารถสร้างความพึงพอใจแก่ครูอาจารย์ได้ มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำที่สุด

จตุรภัทร ประทุม (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ และปัจจัยด้านแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ และปัจจัยด้านแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา และเพื่อสร้างสมการ

พยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา จากปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานวิชาการ และแรงจูงใจของผู้บริหารกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษา ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ระดับปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานวิชาการ และแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ และปัจจัยด้านแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในทางบวก ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การได้รับความยอมรับนับถือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ความรับผิดชอบต่องาน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Chrispeels (1990) (อ้างถึงใน ปราโมทย์ แสนกล้า, 2562, น.85) ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนโดยการศึกษาเฉพาะกรณีในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 8 แห่ง โดยทำการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนทั้ง 8 แห่ง การวิจัยดังกล่าวศึกษาเกี่ยวกับ 1) วัฒนธรรมและบรรยากาศในโรงเรียน 2) หลักสูตรและการสอน 3) ภาวะผู้นำของครูใหญ่ ผู้วิจัยใช้เวลาในการศึกษา 5 ปี ทำการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ใช้แบบสอบถาม ผลของการทดลองและแบบบันทึกข้อมูล พบว่า 1) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการหลักสูตรและครูได้ทำงานร่วมกัน มีความจำเป็นสำหรับการเพิ่มสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน 2) โรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นครูใหญ่ต้องมีภาวะผู้นำ และ 3) ต้องมีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรที่ดี

Bukosky (1999) (อ้างถึงใน ปราโมทย์ แสนกล้า, 2562, น.87) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษาที่บริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย พบว่า ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของโรงเรียนที่บริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล จะต้องทำการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ หลักสูตรมีมาตรฐานการสอนที่มีประสิทธิภาพ/การเรียนแบบปฏิสัมพันธ์ การวัดผลประเมินปฏิบัติงาน มีเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การออกแบบงานใหม่ ทั้งนี้การออกแบบงานใหม่เป็นองค์ประกอบที่ช่วยองค์ประกอบอื่น 6 ด้านเปลี่ยนแปลงไป

Ross (2002) ได้ศึกษา การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในประเทศบัลแกเรีย การเปลี่ยนถ่ายจากคอมมิวนิสต์สู่ประชาธิปไตย พบข้อสรุปเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลคือ ในยุคคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีการปกครองแบบศูนย์รวมในลักษณะของระบบราชการ (Bureaucracy) ทำให้สถาบันอุดมศึกษาขาดความรับผิดชอบ (Accountability) ขาดการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะ รวมทั้งขาดความเป็นอิสระ (Autonomy) ซึ่งเป็นความบกพร่องของสถาบันอุดมศึกษา

Marti – Vazquez (2000) ได้ศึกษา ผลกระทบของการกระจายอำนาจและการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในประเทศเพอร์โตริโก การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการทางชาติพันธุ์วรรณนาในการศึกษา การบริหารจัดการโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งเป็นเวลาหนึ่งปี เนื่องจากประเทศเพอร์โตริโกมีกฎหมายเกี่ยวกับโรงเรียนชุมชน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1993 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีบทบาทในการจัดซื้อ

และจัดการการเงินอยู่บ้างเล็กน้อย แต่ไม่มีอำนาจเกี่ยวกับการจ้างบุคลากรและการตัดสินใจเกี่ยวกับหนังสือเรียน หรือพัสดุรายการที่สำคัญ ซึ่งส่วนกลางยังคงมีบทบาทควบคุมเช่นเดิม คณะกรรมการโรงเรียนแทบไม่ได้ประชุมในรอบปี และการตัดสินใจสั่งการยังคงอยู่ที่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ความร่วมมือจากชุมชนรอบโรงเรียนยังไม่ดีพอ สาเหตุที่การปฏิรูปการศึกษาระดับโรงเรียนล้มเหลว เป็นเพราะการสั่งการจากส่วนกลางไม่ได้เกิดจากการริเริ่มของโรงเรียน นโยบายโรงเรียนไม่เน้นด้านวิชาการของนักเรียน นโยบายด้านการปฏิรูประบบโรงเรียนยังขึ้นอยู่กับพรรคการเมืองที่เปลี่ยนแปลงบ่อย ไม่มีการมอบอำนาจอย่างแท้จริงไปยังโรงเรียน หน่วยงานด้านการปฏิรูปการศึกษาปฏิบัติงานไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับทางราชการที่มีมาตรการควบคุม เคร่งครัด การจัดสรรทรัพยากรให้โรงเรียนไม่เท่าเทียมกัน เน้นจัดสรรไปพื้นที่ยากจนเป็นหลัก แบบจำลองการบริหารที่กำหนดในกฎหมายไม่ได้ถูกนำมาสู่การปฏิบัติในระดับโรงเรียน

Brennan (2011) ได้ศึกษา การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา พบว่าเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการปกครองของสถานศึกษา โดยกล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของโรงเรียน เพราะมีส่วนช่วยให้โรงเรียนเกิดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ของสถานศึกษา เช่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน การประชุม เอกสารสำคัญต่างๆ โดยบทสรุปของงานวิจัยอ้างอิงจากการประเมินประสิทธิภาพของตนเองของฝ่ายผู้บริหาร ซึ่งผู้วิจัยกล่าวว่า ในการปกครองโรงเรียนที่ดีนั้น ต้องปกครองในหลายมิติ หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ทำงานด้านงบประมาณเป็นสิ่งที่ยากลำบาก งานวิจัยนี้ได้พยายามที่จะให้ความกระจ่างบางประการเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบในการดูแลโรงเรียนว่าความสำเร็จหรือประสิทธิผลของโรงเรียนขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารกับสมาชิกในโรงเรียน อิทธิพลของฝ่ายบริหารหรือหัวหน้างานมีความสำคัญต่อระบบความคิด ควรมีการแบ่งอำนาจอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเกิดความคุ้มค่าในการทำงาน

Austerb (2012) ได้ศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารองค์การของโรงเรียนในประเทศออสเตรเลีย เป็นการศึกษากับการจัดการด้านธรรมาภิบาลในโรงเรียนเอกชนของประเทศออสเตรเลีย เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยมุ่งศึกษาไปที่ความเป็นผู้นำ โครงสร้างการบริหาร การใช้นวัตกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการบริหาร รวมถึงการได้รับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รูปแบบโครงสร้างการบริหารโรงเรียนของรัฐบาล เช่น การบริหารแบบประชาธิปไตย และการบริหารแบบได้รับมอบหมายให้ดูแลผลประโยชน์ล้วนแต่มีประโยชน์สำหรับการอธิบายบางแง่มุมของโรงเรียนเอกชนในประเทศออสเตรเลีย พบว่า โรงเรียนเอกชนประมาณ 1 ใน 3 ของรัฐควีนส์แลนด์ กำลังได้รับการพัฒนาไปในทางที่ดี แต่โครงสร้างและกระบวนการดำเนินงานในโรงเรียนเอกชนยังไม่เป็นระบบที่สมบูรณ์ แม้จะมีการใช้หลักการกระจายอำนาจตามแนวคิดของการปกครองแบบรัฐ มีโครงสร้างที่ใกล้ชิดกันระหว่างโรงเรียนและผู้บริหาร แต่ยังมีเพียงไม่กี่โรงเรียนที่บริหารด้วยธรรมาภิบาลแบบประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์ ซึ่งโรงเรียนส่วนมากสามารถทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งโรงเรียนรัฐบาลจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในด้านนี้เช่นกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศจะเห็นได้ว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยการนำการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการบริหารงานจะดำเนินไปได้ด้วยดีขึ้นอยู่กับความร่วมมือกันอย่างจริงจัง การทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่งผลให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายก่อเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้กำหนดการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,193 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 291 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

อำเภอ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
อำเภออรัญประเทศ	309	75
อำเภอวัฒนานคร	442	108
อำเภอตาพระยา	309	75
อำเภอโคกสูง	133	33
รวม	1,193	291

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นการสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย ความสามารถของประสิทธิผลของสถานศึกษา 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล และประสิทธิผลของสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรทุกตัว ตามกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย

3) เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: index of item objective congruence) กำหนดเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

โดยใช้สูตร ค่า IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum \square}{\square}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

5) ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.8 - 1.00 แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbark's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ .990

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีวิธีการรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

2) ผู้วิจัยนำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ทางออนไลน์ (Online) ให้กับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 เพื่อให้ครูผู้สอนในโรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยกรอกข้อมูล

3) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทางออนไลน์ (Online) และนำแบบสอบถามที่ได้มา ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์จากแบบสอบถาม ทั้งนี้เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

2) ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนับความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์เป็นรายข้อ และรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นแบบจำแนกความหมาย 5 ระดับ (Semantic Differential) โดยค่าแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา วิเคราะห์เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นแบบจำแนกความหมาย 5 ระดับ (Semantic Differential) โดยค่าแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา
อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา
อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

ค่า $|r|$ 0.81 - 1.00 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

ค่า $|r|$ 0.61 - 1.80 มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก

ค่า $|r|$ 0.41 - 0.60 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่า $|r|$ 0.21 - 0.40 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่า $|r|$ 0.01 - 0.20 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ค่า $|r|$ 0.00 ไม่มีความสัมพันธ์กัน

หาก r มีค่าเป็นบวก (+) หมายถึงตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางบวก หรือสัมพันธ์กันในทางเดียวกัน

หากค่า r มีค่าเป็นลบ (-) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางลบ หรือสัมพันธ์กันในทางผกผัน

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกเป็นส่วน ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3.6.2 การวิเคราะห์การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.6.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมจากครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 291 คน โดยได้รับแบบสอบถามกลับมาครบถ้วนสมบูรณ์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางประกอบความเรียงตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 การวิเคราะห์การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
- 4.4 การวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
- 4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมาย ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
G	แทน	หลักธรรมาภิบาล
G1	แทน	หลักนิติธรรม
G2	แทน	หลักคุณธรรม
G3	แทน	หลักความโปร่งใส
G4	แทน	หลักการมีส่วนร่วม
G5	แทน	หลักความรับผิดชอบ
G6	แทน	หลักความคุ้มค่า

E	แทน	ประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
E1	แทน	ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
E2	แทน	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก
E3	แทน	ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
E4	แทน	ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มีจำนวน 291 ฉบับ เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของตัวอย่างแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

			n=291
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. เพศ			
ชาย	34	11.68	
หญิง	257	88.32	
รวม	291	100.00	
2. ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00	
ปริญญาตรี	224	76.98	
ปริญญาโท	67	23.02	
ปริญญาเอก	0	0.00	
รวม	291	100.00	
3. ประสบการณ์ในการทำงาน			
น้อยกว่า 5 ปี	47	16.15	
5 – 10 ปี	115	39.52	
11 -15 ปี	78	26.80	
16 ปี ขึ้นไป	51	17.53	
รวม	291	100.00	

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 88.32 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 76.98 ประสบการณ์ในการทำงาน 6 – 10 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 39.52

4.3 การวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

จากการศึกษาระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักนิติธรรม	4.18	0.61	มาก
2. หลักคุณธรรม	4.20	0.59	มาก
3. หลักความโปร่งใส	4.09	0.60	มาก
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.18	0.58	มาก
5. หลักความรับผิดชอบ	4.15	0.61	มาก
6. หลักความคุ้มค่า	4.13	0.62	มาก
รวม	4.16	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.60) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า หลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.59) รองลงมาคือ หลักนิติธรรม ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.61) ส่วนหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.60)

เมื่อวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในแต่ละด้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.3 – 4.8

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
ด้านหลักนิติธรรม

ด้านหลักนิติธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	4.24	0.60	มาก
2. ผู้บริหารบริหารงานในสถานศึกษาโดยการกระจายอำนาจไปยังฝ่ายต่างๆ	4.20	0.60	มาก
3. ผู้บริหารบริหารสถานศึกษาด้วยความเป็นธรรม เคารพสิทธิและเสรีภาพของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.19	0.62	มาก
4. ผู้บริหารบริหารงานเป็นที่ยอมรับของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.08	0.63	มาก
รวม	4.18	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.60) รองลงมาคือ ผู้บริหารบริหารงานในสถานศึกษาโดยการกระจายอำนาจไปยังฝ่ายต่างๆ ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.60) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารบริหารงานเป็นที่ยอมรับของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.63)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
ด้านหลักคุณธรรม

ด้านหลักคุณธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารยึดมั่นในความถูกต้อง บริหารงานด้วยความเป็นธรรม	4.19	0.58	มาก
2. ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ อดทนอดกลั้น มีอารมณ์ที่หนักแน่นมั่นคง	4.10	0.62	มาก
3. ผู้บริหารวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติงาน	4.07	0.60	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่	4.25	0.58	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีความอดทนในการปฏิบัติหน้าที่	4.24	0.61	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติหน้าที่	4.23	0.59	มาก
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีความเสียสละในการปฏิบัติหน้าที่	4.27	0.58	มาก
8. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีน้ำใจในการปฏิบัติหน้าที่	4.26	0.57	มาก
รวม	4.20	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีความเสียสละในการปฏิบัติหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.58) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีน้ำใจในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.57) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.60)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความโปร่งใส

ด้านหลักความโปร่งใส	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน มีการเปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้	4.15	0.59	มาก
2. ผู้บริหารมีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก	4.04	0.63	มาก
3. ผู้บริหารมีกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ	4.08	0.58	มาก
รวม	4.09	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน มีการเปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.59) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.58) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารมีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.63)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ด้านหลักการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.19	0.57	มาก
2. ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการตัดสินใจ แก้ปัญหา	4.15	0.58	มาก
3. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีม	4.25	0.58	มาก
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติงาน	4.13	0.61	มาก
รวม	4.18	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.58) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.57) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.61)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
ด้านหลักความรับผิดชอบ

ด้านหลักความรับผิดชอบ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารตระหนักในหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น	4.19	0.58	มาก
2. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเต็มความสามารถให้ บรรลุความสำเร็จ	4.15	0.60	มาก
3. ผู้บริหารมีความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษา	4.18	0.58	มาก
4. ผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง	4.10	0.65	มาก
5. ผู้บริหารยอมรับในผลของการปฏิบัติงาน	4.11	0.66	มาก
รวม	4.15	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารตระหนักในหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.58) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเต็มความสามารถให้บรรลุความสำเร็จ และผู้บริหารมีความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.58) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.64)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความคุ้มค่า

ด้านหลักความคุ้มค่า	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม	4.12	0.65	มาก
2. ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล	4.14	0.59	มาก
รวม	4.13	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.59) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.65)

4.4 การวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

จากการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.01	0.63	มาก
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.11	0.58	มาก
3. ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม	4.12	0.59	มาก
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน	4.16	0.61	มาก
รวม	4.10	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.60) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.61) รองลงมาคือ ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.59) ส่วนความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.63)

เมื่อวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในแต่ละด้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.10 – 4.13

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน	4.13	0.55	มาก
2. สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4.14	0.59	มาก
3. สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้ครบทุกด้าน	4.15	0.60	มาก
4. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น	4.06	0.58	มาก
5. นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาอื่นได้	4.00	0.65	มาก
6. นักเรียนมีคะแนนสอบระดับชาติเพิ่มขึ้น	3.84	0.71	มาก
7. นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการมากขึ้น	3.81	0.70	มาก
8. นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษา และมีอาชีพการทำงานที่ดี	3.95	0.65	มาก
รวม	4.01	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้ครบทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.60) รองลงมาคือ สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.59) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการมากขึ้น ($\bar{X}=3.81$, S.D.=0.70)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน	4.16	0.56	มาก
2. นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา	4.15	0.56	มาก
3. นักเรียนมีระเบียบวินัยที่ดี	4.06	0.56	มาก
4. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา	4.08	0.59	มาก
5. นักเรียนมีทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมได้	4.07	0.61	มาก
รวม	4.11	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.56) รองลงมาคือ นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.56) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนมีระเบียบวินัยที่ดี ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.56)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

ด้านความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารและครูร่วมกันพัฒนาปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอน	4.17	0.54	มาก
2. สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้อง และทันสมัย	4.09	0.62	มาก
3. สถานศึกษาสามารถปรับตัวให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป	4.11	0.61	มาก
รวม	4.12	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูร่วมกันพัฒนาปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.17$, S.D.= 0.54) รองลงมาคือ สถานศึกษาสามารถปรับตัวให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.61) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้อง และทันสมัย ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.62)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน

ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการบริหาร	4.16	0.61	มาก
2. ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน	4.21	0.59	มาก
3. ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.19	0.58	มาก
4. ผู้บริหารสามารถจัดการความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา	4.08	0.66	มาก
รวม	4.16	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.59) รองลงมาคือ ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้

ปัญหาในด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.58) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถจัดการความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.66)

4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

Correlations												
ตัวแปร	G1	G2	G3	G4	G5	G6	E1	E2	E3	E4	G	E
G1	1											
G2	.827**	1										
G3	.800**	.827**	1									
G4	.798**	.867**	.885**	1								
G5	.814**	.882**	.874**	.898**	1							
G6	.790**	.817**	.851**	.826**	.880**	1						
E1	.761**	.789**	.830**	.805**	.855**	.799**	1					
E2	.779**	.818**	.840**	.830**	.862**	.829**	.939**	1				
E3	.741**	.821**	.836**	.848**	.859**	.802**	.904**	.940**	1			
E4	.760**	.843**	.827**	.860**	.870**	.818**	.858**	.915**	.940**	1		
G	.898**	.932**	.937**	.942**	.957**	.926**	.866**	.887**	.878**	.890**	1	
E	.786**	.845**	.861**	.864**	.890**	.839**	.956**	.979**	.977**	.960**	.909**	1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r = 0.909$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ (G5) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา (E) สูงที่สุดเท่ากับ 0.890 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณาเป็นคู่พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ หลักความรับผิดชอบ (G5) กับความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน (E4) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.870 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คู่ที่มีความสัมพันธ์รองลงมาคือ หลักความรับผิดชอบ (G5) กับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติเชิงบวก (E2) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.862 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คู่ที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ หลักนิติธรรม (G1) กับความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม (E3) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.741 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จากสถานศึกษา จำนวน 118 แห่ง รวมทั้งสิ้น 291 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ตารางของ เครจซี และ มอร์แกน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ข้อคำถามทั้งหมด 45 ข้อ มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 291 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 88.32 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 76.98 มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปีขึ้นไป จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 39.52

5.1.2 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า หลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด 4.20 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 รองลงมาคือ หลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ย 4.18 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ส่วนหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 4.09 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60

5.1.2.1 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 4.24 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 รองลงมาคือ

ผู้บริหารบริหารงานในสถานศึกษาโดยการกระจายอำนาจไปยังฝ่ายต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 4.20 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารบริหารงานเป็นที่ยอมรับของบุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ย 4.08 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63

5.1.2.2 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีความเสียสละในการปฏิบัติหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.27 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีน้ำใจในการปฏิบัติหน้าที่ มีค่าเฉลี่ย 4.26 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.07 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60

5.1.2.3 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน มีการเปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.15 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 รองลงมาคือ ผู้บริหารมีกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.08 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารมีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.04 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63

5.1.2.4 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.25 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.19 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.13, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61

5.1.2.5 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารตระหนักในหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.19 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเต็มความสามารถให้บรรลุความสำเร็จ และผู้บริหารมีความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.18 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง มีค่าเฉลี่ย 4.11 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64

5.1.2.6 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมการบริหารด้วยหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.14 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ย 4.13 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65

5.1.3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.16 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 รองลงมาคือ ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.12 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ส่วนความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 4.01 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63

5.1.3.1 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้ครบทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.15 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 รองลงมาคือ สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย 4.14 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.81 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70

5.1.3.2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.16 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 รองลงมาคือ นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีค่าเฉลี่ย 4.15 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนมีระเบียบวินัยที่ดี มีค่าเฉลี่ย 4.06 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56

5.1.3.3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูร่วมกันพัฒนาปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.17 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 รองลงมาคือ สถานศึกษาสามารถปรับตัวให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มีค่าเฉลี่ย 4.11 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้อง และทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 4.09 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62

5.1.3.4 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.21 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 รองลงมาคือ ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.19 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถจัดการความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.08 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r = 0.909$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงที่สุดเท่ากับ 0.890 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณาเป็นคู่พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ หลักความรับผิดชอบกับความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียนมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.870 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คู่ที่มีความสัมพันธ์รองลงมาคือ หลักความรับผิดชอบกับความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติเชิงบวก มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.862 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คู่ที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ หลักนิติธรรมกับความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.741 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 อภิปรายผลได้ ดังนี้

5.2.1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการหรือแนวปฏิบัติในการบริหารที่ดี จึงส่งผลให้มีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเป็นธรรมในการบริหารภายใต้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 ซึ่งกล่าว

ไว้ว่า รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดัน ร่วมกันไปสู่เป้าหมาย ด้วยสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นหน่วยงานของรัฐ ในการบริหารงานของหน่วยงานจึงต้องมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการหน่วยงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ ลิขิตวัฒนกิจ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ สถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ คือ หลักคุณธรรม หลักความ รับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า และหลักความมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ ภาควัชร จันทรกุล (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความสำนึกรับผิดชอบ และหลักนิติธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวีณา แสงกระจาย (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ หลักนิติธรรม รองลงมา ได้แก่ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส ตามลำดับ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จุฑามาส นาคปฐม (2559, น.74) ได้ทำการศึกษา การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอิทธิปญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ด้าน หลักการมีส่วนร่วม ด้านความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม ตามลำดับ ยกเว้น ด้าน หลักนิติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุซารัตน์ ดาวลอย (2561, น.84) ได้ทำการ ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยม ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำที่สุดคือ ด้าน คุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักนิติธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชชา กองเงิน (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

5.2.2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านความสามารถใน การแก้ปัญหาในโรงเรียน ด้านความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องด้วยสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งต้องบริหารงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์กร ให้เป็นไปตามนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา เพื่อให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานหลักสูตรในแต่ละระดับ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้เรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ รวมทั้งมีการกำกับติดตาม จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560, น.105) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา วาโยหะ (2561, น.67) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสามารถในการแก้ไข รองลงมา ความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ ในสถานศึกษา และความสามารถสถานศึกษาพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วณัฐสนันท์ กมลบูรณ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา การปรับเปลี่ยนและการพัฒนาสถานศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนใหม่ทักษะในยุคไทยแลนด์ 4.0 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, น.90) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ดังนี้ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการแก้ปัญหาภายใน

โรงเรียน ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรภัทร ประทุม (2563, น.100) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และความสามารถในการพัฒนาเจตคติทางบวกของนักเรียน

5.2.3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา สาระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r = 0.909$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงที่สุด ($r = 0.890$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูงและสูงมากเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา สาระแก้ว เขต 2 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา สาระแก้ว เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีผลทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา สาระแก้ว เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากตามไปด้วย ทั้งนี้เพราะผู้บริหารย่อมมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จหรือประสิทธิภาพขององค์กร หากผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานด้วยคุณธรรม จริยธรรม ยึดระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ภายใต้การดำเนินงานด้วยความโปร่งใส รับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วม เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง จะช่วยทำให้การดำเนินงานในสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิผลมากขึ้น การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลจึงถือเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารปกครององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาควิชร จันทร์กุล (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ พึ่งดวง (2560, 164) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสมุทรสาคร โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกันสูง ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกันทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, น.95) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร

ด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับ ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 สระบุรี โดย ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า

5.3.1.1 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหาร สถานศึกษาควรสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต บริหารงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

5.3.1.2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมหรือโครงการทางวิชาการต่างๆ ที่จะเป็นการพัฒนาความรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้น

5.3.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 การ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงที่สุด คือ ด้านหลัก ความรับผิดชอบ รวมถึงเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผล ของสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า หลักความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแก้ไขปัญหา ภายใต้วงในโรงเรียนสูงที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความตระหนักในหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ มีความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของ สถานศึกษา ยอมรับฟังและเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง ยอมรับในผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านความโปร่งใสที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อหลักความรับผิดชอบ เนื่องจากมีความสัมพันธ์ กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงที่สุด

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ พึ่งดวง. (2560). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- กระทรวงมหาดไทย. (2560). แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2560 - 2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานแผน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2550). การปฏิรูประบบราชการและการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ศูรสภา ลาดพร้าว.
- การประปานครหลวง. (2562). คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของการประปานครหลวง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562). กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- ขจรศักดิ์ ว่องไว. (2562). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- จุฑามาศ นาคปฐม. (2559). การบริหารการศึกษาดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี. (งานนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ณธิดา โกรทินธาคม. (2560). การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ณิชชา กองเงิน. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
- ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ. (2559). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทิพวรรณ สำเภาแก้ว. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).
- ประวีณา แสงกระจาย. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ).
- ปราโมทย์ แสนกล้า. (2562). หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยปทุมธานี).
- พรรณิภา ไชยศรี. (2563). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรัตน์ (2558). การบริหารการศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 4(2), 320-325.
- พินิจ ลิขิตวัฒน์กิจ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- ไพฑูริย์ สุขผลนันท. (2558). การศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จังหวัดบุรีรัมย์ และตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ภาควิชัย จันทร์สกุล. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).
- มนชนก พุ่มเพชร. (2559). กระบวนการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).
- ยุทธนา วาโยหะ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. (10 สิงหาคม 2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 63 ง

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์.
- วณัฐสนันท์ กมลบุรณ์. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).
- ศิริ ถิอาสา. (2557). **เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิด หลักการสู่การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา = Benchmarking, balanced scorecard and learn six sigma** (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2558). **คู่มืออำนาจในการเมืองการปกครอง**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- _____. (2556). **ทศวรรษตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ: ธรรมดา.
- สมานชัย กิจวิจารณ์. (2563). การบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์. *Journal of roi kaensan academic*, 5(1), 51-63.
- สามารถ อัยกร. (2561). องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 12(2), 278-279.
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. (2563). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564**. [เอกสารอัดสำเนา].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2552). **ความหมายของหลักธรรมาภิบาล**. สืบค้นจาก http://www.tei.or.th/th/area_about.php?area_id=7
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล**. *วารสารเศรษฐกิจและสังคม*, 53.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- อุษารัตน์ ดาวลอย. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Austerb Steven. (2012). **Governance and School Boards in Non-State Schools in Australia.** (Ed.D. Dissertation, Griffith University).
- Bennis, W. G. (1971). **The Concept of Organizational Health in Changing Organizational.** New York: McGraw-Hill.
- Brennan Niamh. (2011). **Applying Principles of Good Governance in a School Board context.** (Ed.D. Dissertation, University College Dublin).
- Brown, William A. (2000). **Organizational Effectiveness in Nonprofit Human Service Organization: The Influence of the Board of Directors.** (Dissertation Abstracts International – B 60,12).
- Campbell, R. F., et al. (1968). **Introduction To Educational Administration.** Boston. [n.p.].
- Channly Hong. (2016). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอปราสาทซ็อมโบร์ จังหวัดกำแพงเพชร ประเทศกัมพูชา.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).
- Drucker, Peter F. (1998). **Management: Tasks. Responsibilities. Practices.**
- Hanson, Mark E. (1996). **Education Administration and Organization Behavior** (4th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Herbert, G. Hicks. (1976). **The Management Organization.** New York: McGraw-Hill.
- Hoy, W. K., & Furguson. J. (1985). A Theoretical Framework and Exploration Organization Effectiveness of School. **Educational Administrators Quarterly, 52(9), 1093-A.**
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). **Education Administration: Theory Research and Practice** (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- _____. (2008). **Education Administration: Theory Research and Practice** (8th ed.). Singapore: McGraw-Hill.
- Jesse, M. (1992). **Model Of Teaching.** New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.**
- Marti – Vazquez. (2000). **The Impact of Decentralization and School - Based Management in Puerto Rico: A Case Study.** (Dissertation Abstract International, 59(01), A-40).
- Mott, P. E. (1966). **The Characteristic of Effective Organization.** New York: McMillan.
- _____. (1972). **The Characteristic of Efficient Organizations.** New York: Harper & Row.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Ross, T., I. (2002). **Supervision and Instructional Leadership : A Developmental approach**. New York: McCraw–Hill.
- Seashore, S. E., and Yuchtman, E. (1991). Factorial Analysis of Organizational Performance. **Administrative Sciences Quarterly**.
- Schneider, A., and Burton, N. (2009). **Management in Education 2008. Personal Intelligences: The Fourth Pillar of School Principalsip?**. Available from : <http://www.mie.sagepub.com>
- Terry George R. (1977). **Principles of Management**. Ilanos: Richard D. Irwin.
- United Nations Development Program (UNDP). (2015). **Human Development Report**. New York: Oxford University Press.
- World Bank. (1992). **Poverty and Income Distribution in a High Growth Economy : The Case of Chile 1987-98**, Washington D.C.: U.S.A. [n.p.].

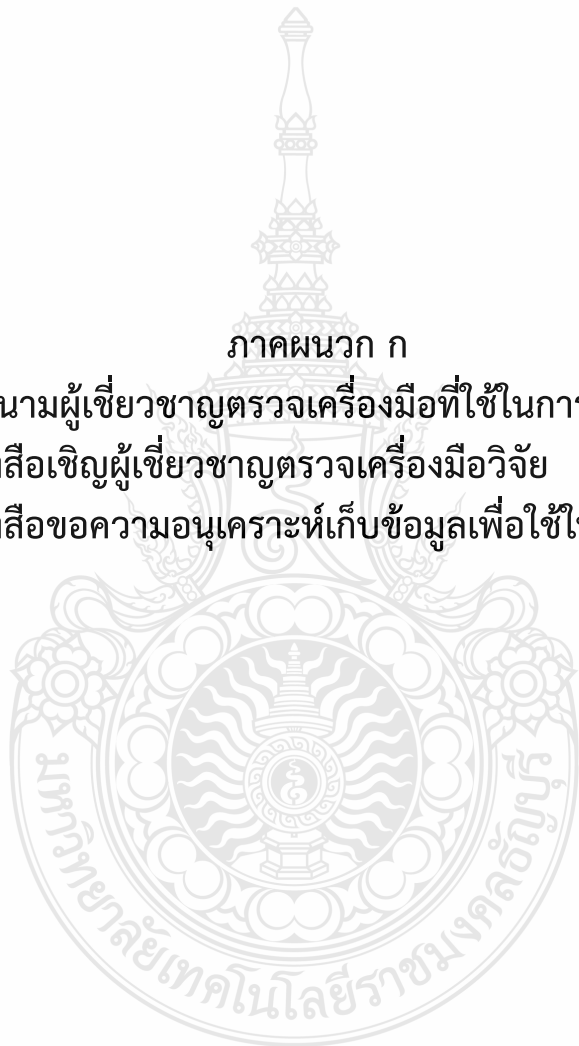

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นียมมาภา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ มอนไธสง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. นายไพรัตน์ เฟ่งพินิจ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองมะนาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 2
5. ดร.ระติกรณ์ นียมะจันทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการฝึกหัดครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๖/๐๔๔๐

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๓ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๕/ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นิยมภา

เนื่องด้วย นางสาวณัฐาวิ บุญตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวณัฐาวิ บุญตา เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานันท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๓๓๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๔.๐๖/ ๐๙๓๔

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เศษโฮม

เนื่องด้วย นางสาวอาดาวิ บุญตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งกิตติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ โดยมี ดร.ชยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวอาดาวิ บุญตา เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๕๓๒๖๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๓๗๕๐๔๔

ที่ อว ๐๖๔๔.๐๖/ ๐๕/๓๗

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๗/เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ มอนโงส

เนื่องด้วย นางสาวอุษาวดี บุญตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวอุษาวดี บุญตา เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๔๙๗๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗๕๐๔๔

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/ ๐๔๙๑

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๓ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๓๐

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท
เรียน นายไพรัตน์ เพ็งพิณิจ

เนื่องด้วย นางสาวอุทาวี บุญตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวอุทาวี บุญตา เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๙๓๓๐๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๙๓๕๐๔๔

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๐๔/คส

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท

เรียน ดร.ระติกรณ์ นิยมะจันทร์

เนื่องด้วย นางสาวญาติาวรี บุญตา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวญาติาวรี บุญตา เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๔๙๒๖๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗๕๐๔๙

หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์เข้าทดลองใช้เครื่องมือวิจัย และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย

ที่ ยว ๐๖๔๙.๐๒/๐๕๖๗.๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๓ ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาระดับปริญญาโทเข้าทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒

เนื่องด้วย นางสาวฤดาภา บุญตา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวฤดาภา บุญตา เข้าทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลวิจัยจากครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยนักศึกษาจะขอติดต่อกำหนดวันและเวลาเข้าดำเนินการด้วยตนเองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ ฉิมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร ๐๒ ๕๔๙๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๖๗๕๐๔๔

ที่ ศธ ๐๔๓๕๔/ ๖ ๑๖๕๖

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒
อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ๒๗๑๒๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาระดับปริญญาโทเข้าทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

จำนวน ๓ ฉบับ

ด้วย นางสาวญาดาวิ บุญตา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับความอนุเคราะห์จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวญาดาวิ บุญตา ทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลวิจัยจากครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีดี เสง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒

กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

โทร. ๐๙๖-๒๒๒-๒๒๒๓ ต่อ ๒๓

โทรสาร ๐๙๖-๒๒๒๓-๓๓๑๑

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

คำชี้แจง แบบประเมินเพื่อการวิจัย

แบบประเมินชุดนี้ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อความจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักการมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย ความสามารถของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก
3. ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อความตามความจริง เพราะคำตอบของท่านมีคุณค่าต่อวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามจะใช้สำหรับงานวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานและสถานภาพทางราชการของท่าน ผลการตอบแบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวญาตาวิ บุญตา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน
(โปรดตอบคำถามทุกข้อ)

ข้อที่	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ	สำหรับผู้วิจัย
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	☐
2	ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	☐
3	ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 - 10 ปี ☐ 11 - 15 ปี ☐ 16 ปีขึ้นไป	☐

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้
 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ
 6. หลักความคุ้มค่า มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

ในการตอบคำถามโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามที่ท่านได้พิจารณาในช่องขวามือ คือ ช่องระดับคะแนนที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง หรือความเป็นจริงมากที่สุดเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน 26 ข้อ

ความหมายของระดับคะแนน คือ

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
0	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	✓				

แปลความหมาย : ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
หลักนิติธรรม						
1	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานในสถานศึกษาโดยการกระจายอำนาจไปยังฝ่ายต่างๆ					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารสถานศึกษาด้วยความเป็นธรรม เคารพสิทธิและเสรีภาพของบุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานเป็นที่ยอมรับของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
หลักคุณธรรม						
5	ผู้บริหารสถานศึกษายึดมั่นในความถูกต้อง บริหารงานด้วยความเป็นธรรม					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์ อดทน อดกลั้น มีอารมณ์ที่หนักแน่นมั่นคง					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติงาน					
8	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่					
9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร มีความอดทนในการปฏิบัติหน้าที่					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติหน้าที่					
21	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร มีความเสียสละในการปฏิบัติหน้าที่					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร มีน้ำใจในการปฏิบัติหน้าที่					

ข้อ	การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
หลักความโปร่งใส						
13	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน มีการเปิดเผย ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้					
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก					
15	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ					
หลักการมีส่วนร่วม						
16	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
17	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการตัดสินใจแก้ปัญหา					
18	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีม					
19	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงาน					
หลักความรับผิดชอบ						
20	ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักในหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น					
21	ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเต็มความสามารถให้บรรลุความสำเร็จ					
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษา					
23	ผู้บริหารสถานศึกษาเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง					

ข้อ	การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
24	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับในผลของการปฏิบัติงาน					
หลักความคุ้มค่า						
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม					
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย ความสามารถของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3. ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม 4. ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

ในการตอบคำถามโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามที่ท่านได้พิจารณาในช่องขวามือ คือ ช่องระดับคะแนนที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง หรือความเป็นจริงมากที่สุดเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 20 ข้อ

ความหมายของระดับคะแนน คือ

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
0	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน	✓				

แปลความหมาย : สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง						
1	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน					
2	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดผู้เรียนอย่างเป็นระบบ					
3	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้ครบทุกด้าน					
4	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น					
5	นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาอื่นได้					
6	นักเรียนมีคะแนนสอบระดับชาติเพิ่มขึ้น					
7	นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการมากขึ้น					
8	นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษา และมีอาชีพการทำงานที่ดี					
ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก						
9	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน					
10	นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา					
11	นักเรียนมีระเบียบวินัยที่ดี					
12	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา					
13	นักเรียนมีทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมได้					
ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม						
14	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอน					
15	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องและทันสมัย					

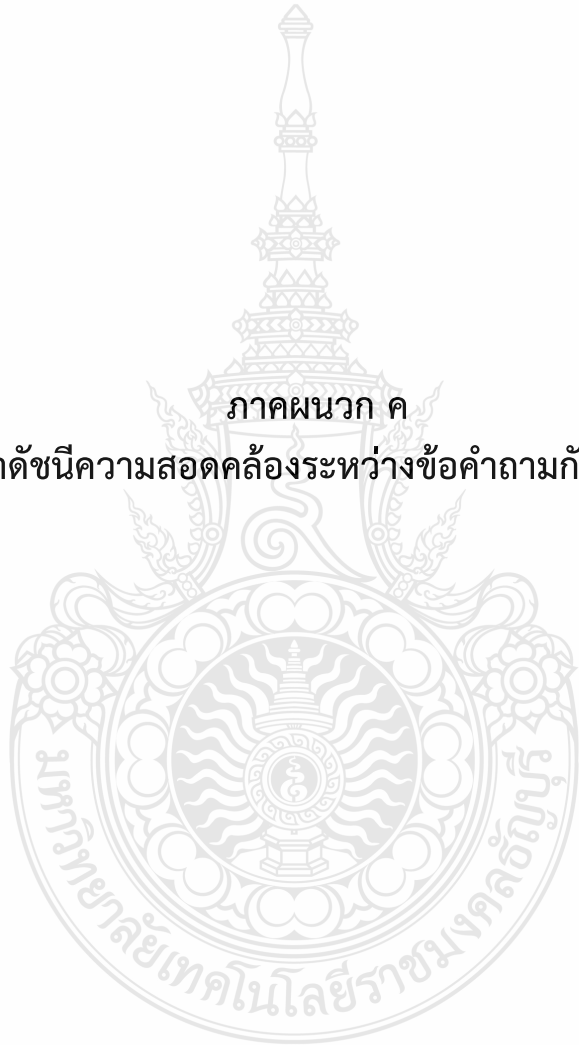
ข้อ	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
16	สถานศึกษาสามารถปรับตัวให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป					
ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน						
17	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการบริหาร					
18	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน					
19	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดการความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา					

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวญาตาวิ บุญตา
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC)

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (IOC)

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	การบริหารโดยใช้ หลักธรรมาภิบาล	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 - 10 ปี ☐ 11 - 15 ปี ☐ 16 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

ข้อ	การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
หลักนิติธรรม									
1	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานในสถานศึกษาโดยการกระจายอำนาจไปยังฝ่ายต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารสถานศึกษาด้วยความเป็นธรรม เคารพสิทธิและเสรีภาพของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานเป็นที่ยอมรับของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
หลักคุณธรรม									
5	ผู้บริหารสถานศึกษายึดมั่นในความถูกต้อง บริหารงานด้วยความเป็นธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์ อดทนอดกลั้น มีอารมณ์ที่หนักแน่นมั่นคง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษาวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติงาน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความอดทนในการปฏิบัติหน้าที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารโดยใช้ หลักธรรมาภิบาล	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
10	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติหน้าที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความเสียสละในการปฏิบัติหน้าที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีน้ำใจในการปฏิบัติหน้าที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
หลักความโปร่งใส									
13	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน มีการเปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
หลักการมีส่วนร่วม									
16	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการตัดสินใจแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารโดยใช้ หลักธรรมาภิบาล	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
19	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
หลักความรับผิดชอบ									
20	ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักในหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเต็มความสามารถให้บรรลุความสำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษาเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับในผลของการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
หลักความคุ้มค่า									
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ข้อ	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง									
1	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้ครบทุกด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาอื่นได้	+1	+1	0	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
6	นักเรียนมีคะแนนสอบระดับชาติเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษา และมีอาชีพการทำงานที่ดี	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก									
9	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
11	นักเรียนมีระเบียบวินัยที่ดี	+1	+1	0	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
12	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
13	นักเรียนมีทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม									
14	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องและทันสมัย	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
16	สถานศึกษาสามารถปรับตัวให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน									
17	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการบริหาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
20	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดการความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

ตอนที่ 2 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.990	26

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.990	20

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านหลักนิติธรรม (G1)	291	1.00	5.00	4.1787	.54483
ด้านหลักคุณธรรม (G2)	291	2.00	5.00	4.2015	.53935
ด้านหลักความโปร่งใส (G3)	291	1.00	5.00	4.0905	.56581
ด้านหลักการมีส่วนร่วม (G4)	291	2.00	5.00	4.1796	.54711
ด้านหลักการรับผิดชอบต่อสังคม (G5)	291	1.00	5.00	4.1478	.57896
ด้านหลักความคุ้มค่า (G6)	291	1.00	5.00	4.1340	.59531
Valid N (listwise)	291				

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ราย 6 ด้าน

1. ด้านหลักนิติธรรม (G1)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
G11	291	1.00	5.00	4.2440	.59792
G12	291	1.00	5.00	4.1959	.59837
G13	291	1.00	5.00	4.1924	.62484
G14	291	1.00	5.00	4.0825	.63251
Valid N (listwise)	291				

2. ด้านหลักคุณธรรม (G2)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
G21	291	2.00	5.00	4.1890	.58311
G22	291	2.00	5.00	4.1031	.61842
G23	291	2.00	5.00	4.0653	.59816
G24	291	2.00	5.00	4.2543	.57889
G25	291	2.00	5.00	4.2440	.60934
G26	291	2.00	5.00	4.2302	.59182
G27	291	2.00	5.00	4.2680	.57862
G28	291	2.00	5.00	4.2577	.57437
Valid N (listwise)	291				

3. ด้านหลักความโปร่งใส (G3)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
G31	291	1.00	5.00	4.1512	.59116
G32	291	1.00	5.00	4.0412	.62562
G33	291	1.00	5.00	4.0790	.58481
Valid N (listwise)	291				

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม (G4)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
G41	291	2.00	5.00	4.1890	.56509
G42	291	2.00	5.00	4.1478	.57729
G43	291	2.00	5.00	4.2474	.57591
G44	291	2.00	5.00	4.1340	.60962
Valid N (listwise)	291				

5. ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ (G5)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
G51	291	1.00	5.00	4.1924	.57901
G52	291	1.00	5.00	4.1546	.60470
G53	291	1.00	5.00	4.1787	.58341
G54	291	1.00	5.00	4.1031	.65101
G55	291	1.00	5.00	4.1100	.65517
Valid N (listwise)	291				

6. ด้านหลักความคุ้มค่า (G6)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
G61	291	1.00	5.00	4.1237	.64740
G62	291	1.00	5.00	4.1443	.58704
Valid N (listwise)	291				

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (E1)	291	1.00	5.00	4.0201	.55931
ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก (E2)	291	1.20	5.00	4.0811	.54052
ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนแรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม (E3)	291	2.00	5.00	4.1111	.55387
ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน (E4)	291	1.25	5.00	4.1658	.57367
Valid N (listwise)	291				

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ราย 4 ด้าน

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (E1)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
E11	291	1.00	5.00	4.1340	.55015
E12	291	1.00	5.00	4.1443	.59288
E13	291	1.00	5.00	4.1478	.60071
E14	291	1.00	5.00	4.0619	.57801
E15	291	1.00	5.00	4.0034	.64593
E16	291	1.00	5.00	3.8419	.70644
E17	291	1.00	5.00	3.8076	.70276
Valid N (listwise)	291				

2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก (E2)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
E21	291	1.00	5.00	3.9485	.65450
E22	291	1.00	5.00	4.1649	.56349
E23	291	1.00	5.00	4.1512	.56124
E24	291	1.00	5.00	4.0619	.55982
E25	291	2.00	5.00	4.0790	.59068
Valid N (listwise)	291				

3. ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม (E3)

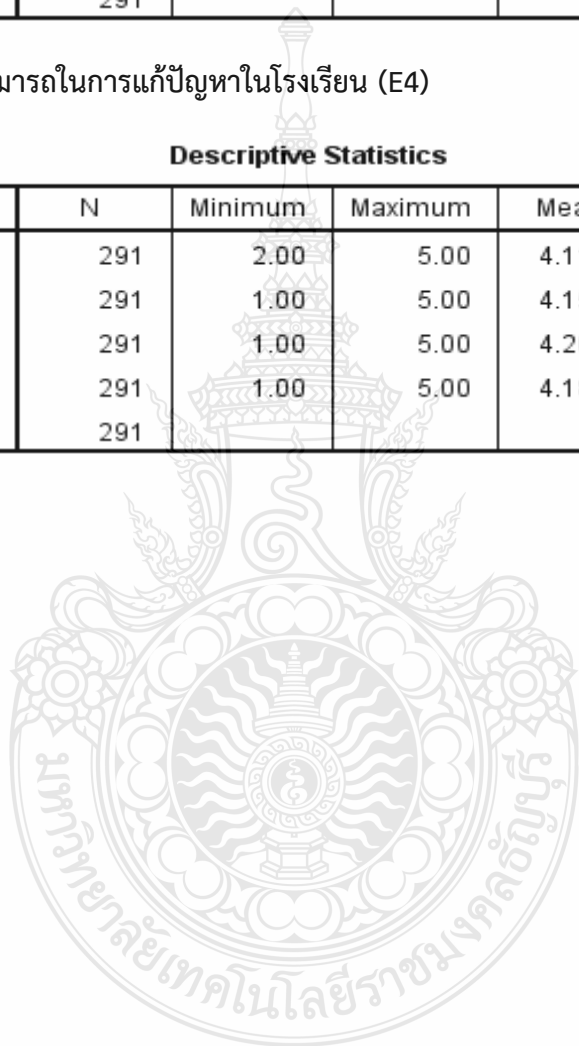
Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
E31	291	1.00	5.00	4.0687	.60636
E32	291	3.00	5.00	4.1718	.54269
E33	291	2.00	5.00	4.0928	.61727
Valid N (listwise)	291				

4. ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน (E4)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
E41	291	2.00	5.00	4.1100	.61161
E42	291	1.00	5.00	4.1581	.61231
E43	291	1.00	5.00	4.2062	.59198
E44	291	1.00	5.00	4.1890	.58311
Valid N (listwise)	291				

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
 สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
 เขต 2 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment
 Correlation Coefficient)

Correlations

ตัวแปร	G1	G2	G3	G4	G5	G6	E1	E2	E3	E4	G	E
G1	1											
G2	.827**	1										
G3	.800**	.827**	1									
G4	.798**	.867**	.885**	1								
G5	.814**	.882**	.874**	.898**	1							
G6	.790**	.817**	.851**	.826**	.880**	1						
E1	.761**	.789**	.830**	.805**	.855**	.799**	1					
E2	.779**	.818**	.840**	.830**	.862**	.829**	.939**	1				
E3	.741**	.821**	.836**	.848**	.859**	.802**	.904**	.940**	1			
E4	.760**	.843**	.827**	.860**	.870**	.818**	.858**	.915**	.940**	1		
G	.898**	.932**	.937**	.942**	.957**	.926**	.866**	.887**	.878**	.890**	1	
E	.786**	.845**	.861**	.864**	.890**	.839**	.956**	.979**	.977**	.960**	.909**	1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ภาคผนวก จ
รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บข้อมูลในการวิจัย

รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บข้อมูลในการวิจัย

1	โรงเรียนบ้านโคกลาน	31	โรงเรียนชุมชนบ้านแฮร์อ้อ
2	โรงเรียนประเสริฐ-น้อย รุจิรวงศ์ 1	32	โรงเรียนบ้านใหม่ทหารบกพัฒนา
3	โรงเรียนบ้านไทยสามัคคี	33	โรงเรียนบ้านเขาพรมสุวรรณ
4	โรงเรียนบ้านกุดเวียง	34	โรงเรียนบ้านท่าเกวียน
5	โรงเรียนบ้านทัพเยี่ยม	35	โรงเรียนบ้านเขาจาน
6	โรงเรียนบ้านนางามมิตรภาพที่131	36	โรงเรียนบ้านสี่แยก
7	โรงเรียนกองทัพบกอุทิศบ้านหนองไผ่	37	โรงเรียนบ้านคลองมะนาว
8	โรงเรียนบ้านแก้วเพชรพลอย	38	โรงเรียนบ้านหนองยาง
9	โรงเรียนอนุบาลตาพระยา	39	โรงเรียนบ้านโนน
10	โรงเรียนบ้านตะโก	40	โรงเรียนบ้านทับใหม่
11	โรงเรียนบ้านกะสัง	41	โรงเรียนบ้านซับใหญ่
12	โรงเรียนเพชรรัตนราชสุดา	42	โรงเรียนวัดสารคุณสมโสมสร
13	โรงเรียนบ้านหนองบัวสันติสุข	43	โรงเรียนประชาเกษตรพัฒนา
14	โรงเรียนบ้านรัตนะ	44	โรงเรียนบ้านโป่งคอม
15	โรงเรียนบ้านทัพไทย	45	โรงเรียนบ้านหนองหอย
16	โรงเรียนบ้านโคกปราสาท	46	โรงเรียนบ้านหนองใหญ่
17	โรงเรียนทับทิมสยาม03	47	โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยา
18	โรงเรียนบ้านทวงศ์สมบูรณ์	48	โรงเรียนบ้านพร้าว
19	โรงเรียนกองทัพบกอุทิศบ้านใหม่ไทยถาวร	49	โรงเรียนบ้านเนินผาสุก
20	โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น	50	โรงเรียนบ้านหนองแสง
21	โรงเรียนวัดหนองติ่ม	51	โรงเรียนบ้านโนนผาสุก
22	โรงเรียนบ้านโคกไพล	52	โรงเรียนบ้านหนองตะเคียนบอน
23	โรงเรียนบ้านเจริญสุข	53	โรงเรียนร่มเกล้า
24	โรงเรียนบ้านมะกอก	54	โรงเรียนบ้านใหม่ไทยพัฒนา
25	โรงเรียนบ้านโคกเพ็ริก	55	โรงเรียนบ้านวังรี
26	โรงเรียนบ้านโคกทหาร	56	โรงเรียนบ้านหนองน้ำใส
27	โรงเรียนเพียงหลวง 17 (บ้านแสง)	57	โรงเรียนบ้านหนองเรือ
28	โรงเรียนบ้านโคกแจง	58	โรงเรียนบ้านเนินสะอาด
29	โรงเรียนบ้านห้วยชัน	59	โรงเรียนบ้านซับนกแก้ว
30	โรงเรียนช่องกุ่มวิทยา	60	โรงเรียนบ้านบุงกะสัง

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย

61	โรงเรียนบ้านหนองหมู	91	โรงเรียนส.ไทยเสรีอุตสาหกรรม 3
62	โรงเรียนบ้านหนองแวง	92	โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ 2
63	โรงเรียนบ้านหนองหล่ม	93	โรงเรียนชุมชนบ้านโนนสาวเอ้
64	โรงเรียนบ้านภักดีแผ่นดิน	94	โรงเรียนกรุงเทพ
65	โรงเรียนบ้านท่าช้าง	95	โรงเรียนบ้านคลองยางประชาสรรค์
66	โรงเรียนบ้านใหม่ศรีจำปาทอง	96	โรงเรียนบ้านหนองปรือ
67	โรงเรียนวัดพุทธนิสาร	97	โรงเรียนบ้านทศเจริญ
68	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 83 (บ้านห้วยโจด)	98	โรงเรียนบ้านหนองผักบุ้ง
69	โรงเรียนคลองยางนุสรณ์	99	โรงเรียนเมืองไผ่
70	โรงเรียนบ้านบ่อนางชิง	100	โรงเรียนบ้านหนองสังข์
71	โรงเรียนบ้านวังยาว	101	โรงเรียนบ้านเหล่าอ้อย
72	โรงเรียนบ้านหนองหมูน้อย	102	โรงเรียนบ้านหันทราย
73	โรงเรียนปึกgrim	103	โรงเรียนบ้านหนองบัว
74	โรงเรียนบ้านคลองวัว	104	โรงเรียนบ้านบ่อหลวง
75	โรงเรียนอพป.คลองน้ำใส	105	โรงเรียนบ้านโคกสูง
76	โรงเรียนบ้านแสนสุข	106	โรงเรียนบ้านหนองเสม็ด
77	โรงเรียนบ้านกุดหิน	107	โรงเรียนบ้านละลมติม
78	โรงเรียนบ้านจัดสรรสามัคคี	108	โรงเรียนบ้านโนนหมากมุ่น
79	โรงเรียนบ้านคลองหว่า	109	โรงเรียนสมาคมไลออนส์(บ้านอ่างศิลา)
80	โรงเรียนสระปทุม	110	โรงเรียนบ้านหนองจาน
81	โรงเรียนบ้านโคกสะแบง	111	โรงเรียนสหสังข์มหาคุณ
82	โรงเรียนบ้านท่าข้าม	112	โรงเรียนบ้านหนองแอก
83	โรงเรียนบ้านด่าน	113	โรงเรียนวัดหนองม่วง
84	โรงเรียนบ้านกุดม่วง	114	โรงเรียนอนุบาลธรรมศิริวิทยาการ
85	โรงเรียนบ้านตุน	115	โรงเรียนบ้านโคกสามัคคี
86	โรงเรียนบ้านไทยสามารถ	116	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแวง
87	โรงเรียนอนุบรรพต	117	โรงเรียนบ้านหนองเม็ก
88	โรงเรียนอนุบาลศรีอรัญญูทัย	118	โรงเรียนบ้านหนองมั่ง
89	โรงเรียนชุมชนบ้านใหม่หนองไทร		
90	โรงเรียนบ้านโคก		

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล นางสาวญาดาวี บุญตา
วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 12 มีนาคม 2534
ที่อยู่ 164 หมู่ 1 ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว 27160
การศึกษา ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน
พ.ศ.2560 - ปัจจุบัน ตำแหน่ง ครู
โรงเรียนบ้านคลองมะนาว อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
โทรศัพท์หมายเลข 09-8828-0393
อีเมล Yatavee_b@mail.rmutt.ac.th

